

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

No 235 (6199) 30 dekabr 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

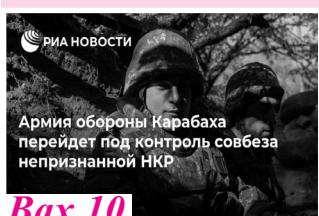
"Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

İlham Əliyev: Qarabağımızı ən qısa zamanda əsl cənnətə çevirəcəyik

Bax 2

FOTOFAKT: Rusyanın rəsmi xəbər agentlikləri "dqr"in təbliğatı ilə məşğuldur

Bax 10

"dqr" rejiminin Rusiya sülhməramlılarının nəzarətində qalan hissəsində "təhlükəsizlik şurasının sədri" vəzifəsinə təyin olunmuş...

Bu fakt tərəfsizliyi şübhə altında qoymaqla yanaşı, imzaya hörmətsizlik və öhdəliyə götürülmüş vəzifənin icra edilə bilinməməsi kimi qiymətləndirilə bilər! Qondarma və quldur

"Sərt karantin rejimi gələn il davam edərsə, 190 manat müavinətin məbləğinə baxıla bilər"

Azərbaycanda koronavirusla bağlı verilən 190 manatın gələn il üçün müyyən 196 manat məbləğində yaşayış minimuna çatdırılması məsələsinə hökumətdə baxıla bilər. SIA-nın məlumatına görə, bunu Əmək və Əhalinin...

Bax 7

Sarkisyanın etirafları:
Ermanistanın yalnız bir xilas yolu var

Bax 11

VİDEOFAKT: Vitali Balasanyanın Allahverdi Bağırovla şok videosu üzərində!

Bax 12

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə hərbi qulluqçularımız üçün dəstək aksiyası davam etdirilir
Hadrutdan reportaj

2021-ci ilin bütçə zərfinə daxil olan qanunlar Milli Məclisde üçüncü oxunuşda qəbul olunub

Dekabrın 29-da Milli Məclisin sədri Sahibe Qafarovanın sədrliyi ilə parlamentin növbəti plenar iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Baş nazir Əli Əsədov və hökumət...

Bax 6

Maksim Şevçenko: "Ermənilər mühərabəyə hazırlaşır, sülhməramlılar problem yaradır"

Bax 7

Rusiya Dövlət Dumasının keçmiş deputati, nüfuzlu rus politoloq və ictimai xadim Maksim Şevçenko Qarabağda ermənilər tərəfindən tövədilən təxribatları və Rusiya sülhməramlılarının sayının 10 minə çatdırılması haqda təklifləri sərt təqnid edib. Şevçenko Qarabağda hər hansı sülhməramlı misisyanın lazımlığını, orada təhlükəsizlik tədbirlərini Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanlarının...

Fransa parlamentarlarının öz gözündə tiri görməməsi böyük faciadır

Bax 13

İlham Əliyev: Qarabağımızı ən qısa zamanda əsl cənnətə çevirəcəyik

Prezident İlham Əliyev dünya azərbaycanlılarına təbrik ünvanlayıb. Təbrikdə deyilir: Əziz həmvətənlər!

Hörmətli soydaşlar!

Əsası ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş 31 Dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmşəriyli Günü münasibətile sizi ürəkdən təbrik edir, hər birinize səmimi arzu və dilləklərimi çatdırıram.

2020-ci ili bütün dünyada koronavirus pandemiyası ilə gərgin mübarizə şəraitində başa vurur. Yaranmış vəziyyətdə minimum itkilərlə çıxmak üçün Azərbaycan hökuməti ilk günlərdən ardıcıl tədbirlər heyata keçirmişdir. Bu addımlar, habelə Azərbaycanın köməyə ehtiyacı olan dövlətlərə humanitar yardımçıları Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir.

Türkəlli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının və 120 dövlətin təmsil olunduğu Qoşulmama Hərəkatının sədri kimi Azərbaycanın təşəbbüsü ilə her iki təsisatin COVID-19-a qarşı mübarizəyə həsr olunmuş videofor-

matda Zirvə görüşü baş tutmuşdur.

Cari ilin dekabr ayında Qoşulmama Hərəkatının sədri qismində Azərbaycanın təşəbbüsü əsasında ve 150-dən artıq dövlətin dəstəklədiyi BMT Baş Assambleyasının koronavirusa qarşı dövlət və hökumət başçıları səviyyəsində Xüsusi Sessiyası keçirilmişdir. Bu, Azərbaycanın qlobal proseslərdə fəal iştirakinin, ölkəmizə olan hörmətin, beynəlxalq dəstəyin əyani göstəricisidir.

Ermenistanın danişqlar prosesini sarsıdan təhrifçi açıqlamaları və eməlləri, iyul ayında dövlət sərhədinin Tovuz istiqamətində törediyi hərbi təxribat, qoşunlarını təmas xəttine cəmələşdirməsi, terror eməllərini törmək üçün diversiya qruplarını göndərəndə onun növbəti çırキン niyyətlərindən xəber verirdi. Bu ilin sentyabr ayında BMT Baş Assambleyasının 75-ci sessiyası zamanı beynəlxalq ictimaiyyət Ermənistanın yeni müharibəyə hazırlaşması barədə xəbərdar edilmişdir.

Sentyabrın 27-də Ermənistanın ölkəmizə qarşı törediyi hərbi təcavüzə cavab ol-

raq Azərbaycan xalqı Vətən müharibəsinə qalxmışdır. Müzəffər Azərbaycan Ordusı hər ani qəhrəmanlıqlarla dolu 44 gün ərzində düşməni ağır məglubiyətə uğratmış və ölkəmizin ərazi bütövlüyünü bərpə etmişdir. Milli dövlətçilik tariximizde və xalqımızın yaddaşında əbədi yaşayacaq şanlı Zəfer xalq-ıqtidar birliliyi, ordumuzun yüksək peşəkarlığı və gərgin siyasi-diplomatik fəaliyyət sayesinde əldə edilmişdir.

Ordumuzun ərazi-relyef baxımından son dərəcə mürekkeb şəraitdə və qısa müddədə həyata keçirdiyi "Dəmir yumruq" əməliyyati dünya hərb tarixinə düşərək aparıcı hərbi mərkəzlər və mütəxəssislər tərəfindən öyrənilir.

Dekabrin 10-da Bakının Azadlıq meydandasında keçirilmiş möhtəşəm Zəfer paradi Azərbaycan dövlətinin siyasi, iqtisadi və hərbi qüdrətini, xalqımızın iradəsini, ordumuzun qələbə əzmini, əsgər və zabitlərimizin sarsılmaz döyüş ruhunu nümayiş etdirmişdir.

Xalqımıza milli qürur və şərəf hissini,

Mövlud Çavuşoğlu: Rəcəb Tayyib Ərdoğan və Vladimir Putin gələn il Türkiyədə görüşə bilərlər

Rusyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov və Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu Soçi'də Rusiya-Türkiyə Birgə Strateji Planlaşdırma Qrupunun 8-ci iclasında iştirak edirlər. AZƏRTAC xəbər verir ki, nazirlər görüşün əvvəlində çıxış ediblər.

Sergey Lavrov qeyd edib ki, tərəflər yüksək Səviyyeli Əməkdaşlıq Şurasının növbəti iclasında baxılması üçün təqdim olunacaq məsələlərin geniş dairəsi üzrə danişqlar aparacaqlar. O deyib ki, bu il pandemiyaya baxmayaraq, Rusiya və Türkiyə prezidentləri çox səhərədə olublar. Bu, həm ikitərəfi gündəlik, həm de regional və beynəlxalq məsələlərlə bağlı olub.

Mövlud Çavuşoğlu, öz növbəsində, gələn il Türkiyədə Rəcəb Tayyib Ərdoğanla Vladimir Putinin görüşünün keçirilə biləcəyini qeyd edib, rusiyalı həmkarı ilə bununla bağlı hazırlıq məsələlərini də müzakirə edəcəyini bildirib.

Nazir Ankaranın Moskva ilə six dialoqundan və ticarət, mədəniyyət, turizm, energetika sahələrində fəal əməkdaşlığınından məmənən olduğunu vurğulayıb. O, həmçinin xatırladı ki, gələn il Türkiyə ilə Rusiya arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 100 illiyi qeyd olunacaq. Strateji Planlaşdırma Qrupunun iclasının mövzuları, ənənəvi olaraq, ikitərəfi əməkdaşlığın aktual məsələləri və regional problemlərdən ibarət olur. Bu dəfə iclasda Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan liderlerinin üçtərəfli Bəyanatının icra olunmasına, humanitar yardım məsələlərinə xüsusi diqqət yetiriləcəyi gözlənilir.

Yunanistan portalı ermənilərin Qarabağda törətdiyi başarı cinayətlərdən yazıb

Yunanıstanın www.karfitsa.gr xəbər portalında Ermənistanın Qarabağda törətdiyi başarı cinayətlərlə bağlı məqalə dərc olunub. AZƏRTAC xəbər verir ki, azərbaycanlı jurnalist Əli Zülfüqaroğlunun və tədqiqatçı-ekspert El-nur Eltürkün həmmüəllifi ilə yayılan məqalədə Vətən müharibəsi zamanı Ermənistanın mülki əhalisi qarşı törediyi terror aktlarından bəhs edilir. Həmçinin Ermənistanın Azərbaycanın Gəncə, Bərdə və digər şəhərlərinə raket zərbələri endirməsi nəticəsində usaqlar və qadınlar da daxil olmaqla, mülki əhalinin qətl yetirildiyi, yaşıyış evlərinin və digər obyektlərin dağıdıldığı yunan oxucuların diqqətinə çatdırılır. Yazıda müharibə bitəndən, Ermənistan kapitulyasiyaya imza atandan sonrakı dönmədə ermənilərin boşaldıqları rayonlarda evləri yandırmaları, heyvanları vəhşicəsinə öldürmələri, meşələrə od vurmaları, talançılıq, ekoloji terror törətmələri ilə bağlı faktlara da geniş yer verilir.

Məqalədə Ermənistanın təcavüzü nəticəsində Dağlıq Qarabağ və ona bitişik rayonlarda dünya və yerli əhəmiyyətli tarixi abidələrin, muzeylərin soyğuna məruz qalması, dağıdılması, infrastruktura ciddi zərər vurulması, məktəblərin, xəstəxanaların yerlə-yeşən edilməsi, yaşıyış evlərinin sökülmək mətiellərinin Ermenistana daşınması diqqətə çatdırılır. Eyni zamanda, qeyd olunur ki, Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində dəyən məddi ziyanın məbləği ilkin hesablamalara görə 800 milyard dollar dan çoxdur, bu rəqəm getdikcə artır və Ermənistan buna görə təzminat ödəməlidir.

"Bunlar təkcə Azərbaycana qarşı deyil, bəşəriyyətə qarşı yönelik terror aktlarıdır. Bu gün dünya da çoxsaylı münəaqişə ocaqları mövcuddur. Bu səbəbdən də Ermənistanın mülki əhalisi və ekoloji müdafiə qarşı törediyi bu terror aktı çox tehlükəli tendensiyadır. Ona görə de bu cür vəhşiliklərin davam etməməsi, digər yerlərdə də president yaratmaması üçün beynəlxalq ictimaiyyət, xüsusile xarici međia qurumları buna biganə qalmamalıdır", - deyə yazıda vurgulanır.

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının "Şuşanın azad olunmasına görə" medalı ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının "Laçının azad olunmasına görə" medalı ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının "Kəlbəcərin azad olunmasına görə" medalı ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının "Ağdamın azad olunmasına görə" medalı ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

***

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının "Qubadlinin azad olunmasına görə" medalı ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

***

qələbe sevincini yaşadan, üçrəngli bayraqımızı işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızda, Qarabağın tacı olan müqəddəs Şuşada dalgalanıran müzəffər ordumuzun bütün şəxsi heyətinə bir dərin minnetdarlığı bildirirəm. Şəhidlərimizin ölməz ruhu qarşısında baş əyərek onlara Allahdan rəhmət diləyir, yaralı hərbçilərimizin tezliklə şəfa tapmasını arzulayıram.

Vətən müharibəsi zamanı Azərbaycan beynəlxalq informasiya məkanında öz sözünü deyərək ölkəmizə qarşı aparılan dezinformasiya kampaniyalarının qarşısını almış, Ermənistanın vandalizmini və mülki insanlara qarşı terror siyasetini beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırımdır.

Ermənistanın işğali və vəhşiliyi nəticəsində başdan-başa dağıdılmış doğma Qarabağımızı əminəm ki, biz ən qısa zamanda əsl cənnətə çevirəcəyik.

Müqəddəs Vətən müharibəsi zamanı xərçədə yaşıyan soydaşlarımızın düşmənin və anti-Azərbaycan dairələrinin məkrli təxribatlarına qarşı cesarətli etirazları, Azərbaycan heqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması işində fədakar xidmətləri Qələbəmizə layiqli töhfə olmuşdur.

Əziz həmvətənlər!

Doğma Azərbaycanımızın daha da güclənməsi və çiçəklənməsi naminə fəaliyyətinizdə her birinizə uğurlar arzulayıram.

Karfitsa.gr

Rusyanın nüfuzlu "Vedomostı" qəzetinin "İlin siyasetçisi" kateqoriyasında keçirilən səs-vermə-sorğusuna əsasən bu ada Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev layıq görülüb. Qeyd edək ki, "İlin siyasetçisi" nominasiyindən qısa siyahıya Rusiya prezidenti Vladimir Putin, Türkiyə Prezidenti Recep Tayyip Erdoğan, ABŞ-in yeni prezidenti Joe Biden, Belarus prezidenti Aleksandr Lukaşenko və Fransa prezidentinin də adları yer alıb.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə daxili və xarici siyasetdə mühüm uğurlar qazanan, regionda və dünyada nüfuzu artan Azərbaycanın inkişaf modelinə beynəlxalq maraq artmaqdadır. Azərbaycanın inkişafı ölkə vətəndaşlarının rifah halının yüksəlməsi ilə bərabər, həm də regional və global əhəmiyyət daşıyır. Təsadüfi deyil ki, dünyanın nüfuzlu ekspertləri, siyasi xadimləri, ayrı-ayrı nəşrlər Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi daxili və xarici siyaseti yüksək qiymətləndirirlər.

Xüsusile də, Azərbaycan tarixinə yeni missiya ilə - "Əsl siyaset konkret, real iş görməkdən ibarətdir" deyərək ictimai fəaliyyətə başlayan Prezident İlham Əliyevin həlle 2003-cü ildə söylədiyi "Mən hər bir Azərbaycan vətəndaşının Prezidenti olacağam, hər bir Azərbaycan vətəndaşının qayığı və problemlərinin həlli yolunda bütün bacarıq və qabiliyyətimi əsirgəməyəcəyəm" fikirləri ilə real məzmun kəsb etməyə başladı. Sentyabrın 27-də faşist Ermənistanın növbəti təxribatından və onların bütün cəbhə boyu yaşayış məntəqələrimizi artilleriya qurğularından atəş tutmasından dərhal sonra şanlı ordumuzun əks hücumu nəticəsində başlanan Vətən Müharibəsi Ali Baş Komandanımızın diplomatiyə siyaseti, Güclü Ordumuzun və reşadətli əsgər və zabitlərimizin igidliyi ilə dərhal 44 gün ərzində 30 il işgal altında olan həsrətində olduğumuz torpaqlarımız özümüzə qaytarıldı. Bu xalq-iqidar-ordu birliliyinin, xalqın, ordunun öz Liderinə inamının qələbsidir. Çünkü Ali Baş Komandanın apardığı diplomatik siyaseti düzgün siyasetdir, ölkə Prezidentimizin uğurlu siyaseti haqqıdır! Və Ordumuzun uğurları hər bir azərbaycanlı sevinc və sonsuz qürur hissini yaşıdır. Dövlət başçımızın dediyi kimi "Qarabağ bizim doğma dədə-baba torpağımızdır, bütün dünya Dağılıq Qarabağı Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi kimi tanır və bu gün bizim mübarizəmiz haqq mübarizəsidir!".

Bizim yumruğumuz bizim birliyimizdir.

Bəli, bu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Cənablarının əsl siyasetidir.

Həm hərb meydanda, həm də danışçılar masasında - Prezident İlham Əliyev qətiyyəti!

Güclü ölkənin güclü, qətiyyətli lideri də güclü olur. Büyük mütəfəkkir Viktor Hüqo vaxtılı yazdı: "Əsl Liderin ömrünün yarısı Vətənə, digər yarısı da xalqa xidmət etmək dən ibarətdir".

İlham Əliyev- Azərbaycan xalqını dəmir yumruq kimi birləşdirən lider!

"Vedomostı" qəzetinin "İlin Siyasetçisi" sorğusunun nəticələri bu reallığın bariz sübutudur

olduğuunu qəbul etmək lazımdır"

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin istər yerli televiziya kanallarına və mətbuatına, istər xarici məteleviziya kanallarına və mətbuatına, istəsə də xalqa müraciətlərində səsləndirdiyi hər bir bəyanatda 30 ilə yaxın müddədə dünya dövlətlərinin siyasi iradə ortaya qoymalarının yol açıldığı sual doğuran və dəqiq cavabını axtaran məqamlar öz əksini tapıb. Real həqiqətlər bir daha bu gerçəkli işiq salır ki, zaman keçdikcə baş veren hadisərin mahiyyəti daha dərindən dərk olunur, haqqın, ədalətin maraqların arxasında necə əridiyi aydın görünür. Bu gün dünyaya edilən "həqiqətə həqiqətət gözü ilə baxaq" çağırışi erməniləri və onların havadarlarını narahat etsə də, unudulmamalıdır ki, beynəlxalq hüquq normaları və prinsipləri deyilən mənhum mövcuddur ki, onlara böyükliyündən, kiçikliyindən asılı olmayaq bütün dövlətlər əmel etməli, ya-naşmalarında əsas götürməlidirlər.

Prezident Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev xalqa müraciətində öz mövqeyini birmənali şəkildə bildirərək dedi: "Desin ki, mən Azərbaycanın ərazi bütövlüyüni tanıyıram, necə ki, baza prinsiplərində bu, təsbit edilib. Desin ki, mən işjal edilmiş torpaqlardan qoşunlarımızı çıxarıcağam, necə ki, baza prinsiplərində bu, təsbit edilib. Desin ki, mən Azərbaycan xalqından üzr isteyirəm və desin ki, Qarabağ Ermənistan deyil. Sonuncu şərt budur ki, qrafik versin, işğal edilmiş torpaqlardan erməni silahlı qüvvələrinin çıxarılması cədvəli verilsin bize. Onda biz əlbəttə ki, atəşkəs rejimini bərpə edəcəyik".

**İgor Korotçenko:
"İlham Əliyevin dünya miqyasında siyasetçi"**

yan çıxışı fonunda daha çox hiss olunurdu. İlham Əliyev Dağlıq Qarabağ regionunda hərbi əməliyyatların bərpə olunmasına gətirib çıxaran əsas səbəpleri ardıcıl olaraq dileyərək dəyişti. Bu çox mühüm məsələ idi. O bildirdi ki, İrəvanın qeyri-konstruktiv mövqeyi, danışçılar prosesini uzatmaq arzusu və uzun müddətdir ki, Paşinyanın törendiyi təxribatlar nəhayət geniş miqyaslı mühərbiyətə gətirib çıxarıb".

Bəli, 44 günlük Vətən Mühərbiyi bir daha Prezident İlham Əliyevin "Rossiya 1" telekanalında yayımlanan "60 dəqiqə" də çıxışı çox güclü idi. Prezidentin çıxışında yüksək dəqiqlik, ardıcılıq, məntiqlilik və əminlik vardi". Bunu rusiyalı hərbi ekspert, "Milli müdafiə" jurnalının baş redaktoru İgor Korotçenko deyib. Rusyanın en çox baxılan siyasi tok-şousunda Azərbaycan Prezidentinin Dağlıq Qarabağ münaqişəsi regionunda baş verənlər, münaqişənin yenidən alovlanmasın səbəbləri və Ermənistandan tərəfinin yalan və təxribatçı addımları ile bağlı Rusiya ictimaiyyətinin məlumatlandırdığını bildirən hərbi ekspert İlham Əliyevin dünya miqyasında siyaset adamı olduğunu vurgulayıb: "Rusiyalı izleyicilər, siyasi ekspertlər İlham Əliyevin çıxışını erməni rəqibi Nikol Paşinyanla müqayisə edərkən gördüler ki, Azərbaycan Prezidenti erməni həmkarından bir baş yox, deyərdim iki baş yuxarıda id. MQİMO (Moskva Dövlət Beynəlxalq Əlaqələr Universiteti-red.) məktəbi hiss olunurdu. Sözsüz ki, Rusiya cəmiyyətində Azərbaycan Prezidenti barədə ümumi rəy var. Bu rəy İlham Əliyevin dünya miqyasında siyasetçi olmasından ibarətdir. Bunu qəbul etmək lazımdır. Dünən milyonlarla rusiyalı İlham Əliyevin çıxışını izlədi və ona qarşı bir daha simpatiya oyandı. Xüsusi ilə de onun çıxışındaki yüksək dəqiqilikli argumentlər, tezislərin ardıcılılığı, münaqişənin yenidən alovlanmasın əsas səbəblərinin ifade olunması rusiyalı izleyici üçün hərbi əməliyyatlar və ümumilikdə münaqişə haqqında ətraflı məlumat oldu. Bu xüsusilə Ermənistandan baş naziri Nikol Paşinyanın əmin olma-

olan gənc nəsilin nümayəndələri, hər kəs bir arzu ilə yaşayıb və bu arzu həyata keçirildi. Artıq mühərbiyətə arxada qaldı. Prezident İlham Əliyev Azərbaycan xalqını 2020-ci ilin qalib xalqı etdi. 17 il önce deyilənlər, bu gün öz müsbət nəticəsini verib. Bu gün Prezident İlham Əliyevin müdrik və uzaqgörən inkişaf strategiyası nəticəsində, dayanıqlı və davamlı iqtisadi inkişafa nail olan, dünyadakı nüfuzu durmadan artan, regionun siyasi, iqtisadi və mədəni mərkəzinə çevrilən ölkəmiz bu gün müəyyən edilmiş hədəflərə doğru inamlı irəliləyir, ötən hər il bütün sahələrdə əldə olunan böyük uğurlarla tarixə düşür. Bu nailiyyətlərin əldə edilməsində müstəsnə rolu olan dövlət proqramları regionların iqtisadi potensialının əhəmiyyətli dərəcədə artmasına, infrastruktur təminatının, kommunal xidmətlərin keyfiyyətinin daha da yaxşılaşmasına, müasir müəssisələrin açılmasına səbəb olmuş, Azərbaycanı bütün bölgələrində dinamik tərəqqi yaşınan bir ölkəyə çevirmişdir. Bax, budur uğurlu siyaset!

Ümumiyyətlə, Azerbaycan Prezidenti İlham Əliyevin siyasi fəaliyyəti ilə bağlı keçirilən bütün sorğuların nəticələri həmişə yüksək rəqəmlərlə müşahidə olunur. Bütün bunlar nəyi ifadə edir? Hər şeydən əvvəl Prezident İlham Əliyev də məhz 17 illik fəaliyyətinə görə Azərbaycanda yegane lider olduğunu sübut etmişdir. Həmçinin, bu sorğu bir daha sübut edir ki, Azərbaycanda İlham Əliyev siyasi lider kimi, alternativsiz LİDER kimi xalqın inam ünvanıdır. Çünkü məhz bu siyasetin nəticəsində biz Qələbə qazandıq. Haqq, ədalət, Azərbaycanımızın bütövlüyü bərp olundu. Qarabağ Azərbaycandır!

RƏFIQƏ KAMALQIZI

İşgaldan azad olunan ərazilərimizdə Vətənin keşiyini çəkən hərbi qulluqçularımıza dəstək aksiyası davam edir. AZƏRTAC xəbər verir ki, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə Heydər Əliyev Fondu və "Bravo" supermarketlər şəbəkəsi tərəfindən reallaşan aksiyanın növbəti ünvanı Xocavənd rayonunun Hadrut qəsəbəsi olub.

Dekabrin 29-da səhər Hadruta doğru yola düşdü. Yolboyu şənli Azərbaycan Ordusunun yağı düşməndən geri aldığı torpaqlarımızı gördükcə bir daha qurur duyduq. Ətrafa səpələnmiş erməni hərbi texnikaları düşmən necə ağır məğlubiyyətə uğradığını eks etdirirdi. 1992-ci ilin oktyabrında işğal olunan bu ərazilər qəhrəman Azərbaycan əsgərinin şücaeti nəticəsində 28 ildən sonra öz sahiblərinə qayıdı.

Hadruta çatırıq. Bizi əsgərlərimiz qarşılayır. "Bravo" supermarketlər şəbəkəsinin nümayəndələri gətirdikləri bağlamaları hərbi qulluqçularımıza paylayır və onların istəklərini qeydə alırlar.

Həmsəhəti olduğumuz qəhrəmanlarımdan onların keçdiyi şərəfli döyüş yolları barədə məlumat aldıq.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə hərbi qulluqçularımız üçün dəstək aksiyası davam etdirilir Hadrutdan reportaj

Baş leytenant Abbasov qalib ordunun qalib zabiti olmaqdan şəref duyduğunu söyləyib. O deyib ki, Azərbaycan Ordusu nəinki Ermənistana, bütün dünyaya nece güclü olduğunu gösterdi: "Düşmənin başını elə ezdik ki, bu müharibəni hələ uzun illər yaddan çıxarmayacaq. Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə xalqımızın tarixinə Şəhərə yazdıq. Şəhidlərimizin ruhları indi rahatdırılar, onların qisası alındı, torpaqlarımız azad olundu".

Baş əsgər Quliyev də qalib ordu sıralarında olduğu üçün özünü xoşbəxt sanır. Vaxtilə bu yerlərin şəkillərinə həsrətlə baxdığını, indi isə həmin torpaqlarda fəxlə xidmət etdiyini söyləyir.

Tibb xidməti rəisi, baş leytenant Qiyaslı əsgərlərimizin əhval-ruhiyyesinin yüksək səviyyədə olduğunu bildirək, döyüşlərin ilk günlərindən arxa cəbhənin dəstəyini hiss etdiklərini və bunun onlara əlavə güc verdiyini vurğulayıb.

Beləliklə, Birinci

Bir daha şahid olduq ki, Azərbaycan əsgəri şəhərə qədər gələn yolda qəhrəmanlıq tarix yazaraq işgaldan azad etdiyi Vətən torpaqlarında xidmetini qələbə əhval-ruhiyyəsi ilə yerinə yetirir.

Hadrutun azad olunmasında iştirak edən və 3 fərqli medalla təltif edilən kiçik çavuş Mehdiyadə Vətənin keşiyində aysiq-sayıq dayandıqlarını bildirib: "Düşməni Hadrutdan qovub çıxdıq. Bu torpaqlara ilk ayaq basan Azərbaycan hərbçilərindən biri də mənəm. Bu Qələbə müzəffər Ali Baş Komandanımızın demir yumruğu, xalq-ordu birliyi nəticəsində bizlərə qismət oldu. Həsrətində olduğumuz bu torpaqlarda xidmət etmək bizim üçün qurur və şərəfdir".

Uzun illərdir torpaqlarımızın işgaldən

vitse-prezident Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə Heydər Əliyev Fondu və "Bravo" supermarketlər şəbəkəsi tərəfindən reallaşan aksiya Hadrutda da təşkil olundu.

Bir daha şahid olduq ki, Azərbaycan əsgəri qəhrəmanlıq və şücaət göstərərk işgaldən azad etdiyi Vətən torpaqlarında xidmətini qələbə əhval-ruhiyyəsi ilə aparır. İşgaldən azad olunan ərazilərdə yerləşən qoşunlarımızın təminatı isə yüksək səviyyədədir.

azad edilməsi arzusu ilə yaşayışlardan biri də Vətən müharibəsinin iştirakçısı olan mayor Mustafayevdir. "Azərbaycanın şəhərə qədər gələn yolda qəhrəmanlıq tarix yazaraq işgaldan azad etdiyi Vətən torpaqlarında dayanmışaq. Bütün hərbçilərin əhval-ruhiyyəsi, mənəvi-psixoloji vəziyyəti yüksək səviyyədədir, təminatımız da öz qaydasındadır. Həm dövlət, həm də xalqımız tərəfindən daim mənəvi və maddi qayğını hiss edirik", - deyə o vurğulayıb.

Bu günlərdə Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının 15 illiyi təmam olub. AZERTAC bu münasibətlə Akademiyanın prezidenti, akademik Arif Paşayevin məqaləsini təqdim edir.

2020-ci il noyabrın 30-da Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının təsis olunmasının 15 il tamam oldu. Bu illər ərzində Akademiya formalılaşdırılmış, inkişaf edib və cəmiyyətdə özünü laiqliyini yerinə tutub. On beş il tarix üçün böyük vaxt olmasına da, Akademiya bu qısa müddədə ölkə iqtisadiyyatının inkişafı üçün ehemmiyyət kəsb edən bir sıra mühüm layihələrin yerinə yetirilməsində bilavasitə yaxından iştirak edib.

Azərbaycan elminin tarixində bir çox məşhur adlar, keşfərəvər və nailiyyətlər var. Baxmaraq ki, elm adamının yolu bəzən çətin olsa da, bu, öz işinə sənsuz bağlı olan, yorulmadan yeniliyə can atan yaradıcı insanları birləşdirir, cəmiyyətdə şəksiz nüfuz sahibi olan bir peşədir. Elm və texnika her zaman cəmiyyətin inkişafının mühərriki, milli iqtisadiyyatın, innovasiyaların və elmi-texniki tərəqqinin teməli olaraq qalır. Alımlar və mühəndislərin praktik tədqiqatlarının inkişafı bu gün qeyd-sərtsiz dövlət prioritətidir.

Akademiya öz sıralarında aparıcı elmi-tədqiqatçı təşkilatlarının və ali məktəblərin elmlər doktorları və namizədlərini, professor və dozentlərini, mühəndislik elmi istiqamətlərinin yaradıcılarını birləşdirir. Akademiyanın üzvləri arasında Dövlət mükafatı laureatları, Əməkdar elm və texnika xadimləri və digər fəxri adlara laiqi görülenler var. Hazırda Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının həqiqi və müxbir üzvlərinin sayı 45 nəfərdir ki, bunlardan da 24 nəfəri akademik, 21 nəfəri müxbir üzv, 1 nəfəri akademiyanın fəxri üzvü və 4 nəfəri isə akademiyanın əcnəbi üzvüdür.

Ölkənin elmi, texniki və iqtisadi potensialı bilik tutumlu sektorun miqyasından və qabaqcıl texnologiyaların istifadəsindən çox asılıdır. Əgər əvvəller iqtisadiyyatımızın prioriteti neft sektorunu idisə, bu gün neft sənayesinin inkişafı ilə paralel olaraq, iqtisadi inkişaf üçün yeni imkanlar da axtarılır. Ölkə postneft dövründə qədəm qoyub. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bir çox çıxışlarında da qeyd etdiyi kimi, bu gün "öz iqtisadi strategiyamızı elə formalasdırmalıq ki, sanki neft və qazımız yoxdur". Buna əsaslanaraq, əsas diqqət elmi nailiyyətlərə və yeni resursların axtarışına yönəldilir və eləcə də maddi, informasiya və texnoloji yeniliklərin bazası genişlənir.

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan Respublikasında kosmik sənayenin yaradılması və inkişafı üzrə dövlət proqramı həyata keçirilir. Azərbaycanda müsəris kosmik sənayenin inkişafında keyfiyyətəcə yeni bir mərhələnin başlangıcı telekommunikasiya peyklerinin orbitə çıxarılmışdan - 2008-ci il noyabrın 4-dən qoyulub. Orbite texminen 154 televiziya kanalı və 30-dan çox radiostansiyaların yayılmasını apara bilən telekomunikasiya peyk buraxıldı. Cənubi Qafqazda aparıcı peyk operatoru "Azerkosmos" tərəfindən idarə olunan "Azerspace-1" və "Azerspace-2" telekommunikasiya peykleri Avropa, Afrika, Yaxın Şərqi, Qafqaz və Orta Asiya-dakı müştərilərini etibarlı, genişzolaqlı və geniş-yayımılı həllərlə təmin edir. Yer səthinin məsafədən zondlaşdırması peyki olan "Azersky" yüksək göstərici ilə (1,5 m təsviri) Yerin müşahidəsi və geoinformasiyası üçün keyfiyyətli xidmət ləğv edir.

Qeyd edək ki, ölkəmiz genişmiqyaslı forumların, konfransların və simpoziyuminar, eləcə də mədəniyyətlərarası dialoqların və digər tədbirlərin ən yüksək səviyyədə təşkili və keçirilməsi sahəsində dünyada müsbət imic qazanıb. Ölkəmizdəki sabitlik beynəlxalq tədbirlərin yüksək səviyyədə keçirilməsinə zəmanət verir. Bu nöqtəyi-nəzərdən, Beynəlxalq Astronavтика Konqresinin bütün MDB məkanında yarım əsrlik fasilədən sonra 2022-ci ildə mehz Bakıda keçirilmesi barədə qərar tam mentiqlidir. Özündə 68 ölkədən 398 təşkilatın birləşdirən Beynəlxalq Astronavтика Federasiyası kosmik sahədə fealiyyət göstərən ən mötəbər təşkilatdır. 1950-ci ildən bəri hər il dünyanın fərqli şəhərlərində keçirilən Beynəlxalq Astronavтика Konqresi kosmik sənaye təşkilatın əsas tədbiri kimi qeyd edilə bilər. Konqres zamanı iştirakçılar kosmik sahəyə aid olan aktual trendləri və on son innovasiyaları izlemek fürsəti əldə edirlər. "Qlobal çağırışlar və imkanlar: kosmosa şans verək" mövzusunda konqresin keçirilməsinin Azərbaycana həvəle olunması kosmik sahədən olan müxtəlif şirkət və təşkilatlarla daha six əlaqələrin qurulması, ölkəmizə kosmik texnologiyaların transferi prosesinin sürətləndirilmesi, eləcə də insan resursu-

Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası - 15 il

**Akademik Arif Paşayev
Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının
Prezidenti**

nun inkişafı və Azərbaycanın beynəlxalq arena-da etibarlı tərəfdəş nüfuzunun daha da möhkəmlənməsinə əhəmiyyətli töhfə verəcək. Ölkəmiz öz tarixində ilk dəfə olaraq, dünya kosmos ictimaiyyətinin 6000-dən çox nümayəndəsini - aparıcı kosmik agentliklərin, elm mərkəzlərinin və beynəlxalq təşkilatların rəhbərlərini, eləcə də məşhur alımları, özəl sektordan olan yüksək səviyyəli peşəkarları, gənc tədqiqatçıları və tələbələri bir araya getirəcək.

Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası "Azərbaycan Hava Yolları" (AZAL) QSC ilə birgə aviasiya sahəsində kadrların peşəkarlıq səviyyəsinin inkişafı və tekniləşdirilməsi, maddi-texniki bazasının genişləndirilməsi istiqamətinə feal işlər aparır. Azərbaycan Milli Aviasiya Akademiyasında yerləşən Pilotların Hazırkı Mərkəzi Azərbaycan mülki aviasiyası kadrlarının hazırlanması üçün əsas baza hesab olunur. Bu il burada "Embraer E-190" tipli təyyarələr üçün son nəsil aviasiya trenajoru quraşdırılır. Mərkəzdə, həmçinin "Embraer E-190" və "Boeing 787 Dreamliner" tipli təyyarələr üçün aviasiya trenajorları da yerləşdirilib. Bu trenajorda Azərbaycan aviasirkətlərinin pilotları ilə yanşı, xarici aviasirkətlərin də pilotları təlim keçirərlər.

Ölkəmiz üçün ən perspektivli resurslardan biri də tranzit potensialıdır. Məlum olduğu kimi, Azərbaycan son dərəcə elverişli coğrafi mövqeyə malikdir, Avropa ilə Asiyadan qovşaqında yerləşir və qədim zamanlardan dünyanın iki hissəsinin birləşdirən qədim ticarət yolları buradan keçib. Bu strateji coğrafi mövqədən səmərəli istifadə, tranzit və nəqliyyat xidmətlərinin inkişafı, Azərbaycanın beynəlxalq nəqliyyat və logistika mərkəzinə çevrilməsi əlkə iqtisadiyyatının də bir vacib sahəsidir. Öten il dörd mühüm layihəye start verildi: Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti ilə hərəkət edəcək beynəlxalq sərnişin qatarı, Sabunçu dəmir yolu stansiyası kompleksi, Abşeron dairəvi dəmir yolu Sabunçu-Pirşağı xətti və s. İstirahət yerlərində turistlərin rahatlığı üçün dəmir yolu xəttleri çəkilir. "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin bir hissəsi olan Rusiya-Azərbaycan tərəfindən yeni köprü istifadəye verilib və Astara-Rəşət dəmir yolu təkintisi isə davam edir.

Dəmir yollarından əlavə, Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin strukturunun iki istiqamətdə modernləşdirilməsi üzrə işlər də aparılır. Bakı-Aktau-Bakı; Bakı-Türkmenbaşı-Bakı, həmçinin Bakı Beynəlxalq Limanının tikintisini başa çatdırmaq və Ələt qəsəbəsində bütün infrastruktur və istehsal sahələri ilə azad iqtisadi zona yaratmaq istiqamətində işlər davam etdirilir. Tranzit yük daşımalarını artırmaq üçün bütün bu strukturların böyük rolü var.

İnfrastrukturun və logistik inkişafın Azərbaycan iqtisadiyyat üçün son dərəcə vacibliyini nəzərə alan Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının mütəxəssisləri də bu layihələrdə feal iştirak ediblər.

Akademiyamızın üzvləri Azərbaycanın

enerji sektorunda mühüm layihə olan Trans-Anadol qaz boru kəməri (TANAP, "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsinin bir hissəsi) qlobal layihəsində iştirak edirlər. TANAP Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorundakı "Şahdəniz" qaz-kondensat yatağından hasil olunacaq qazın Türkiyəye və bu ölkədən Avropana tədarükünə təmin edir. Trans-Anadol qaz boru kəməri XXI əsrin enerji tarixinə düşəcək böyük bir layihədir və yeddi ölkəni - Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiye, Bolqarıstan, Yunanistan, Albaniya və İtaliyanı birləşdirir. Növbəti mərhələdə Bosniya və Herseqovina, Xorvatiya və Çernogoriyanın da ona qoşulacağı gözlənilir. Bu layihənin davamı olaraq Trans-Adriatiq qaz boru kəməri (TAP) layihesi istismara verilecək. TAP marşrutu Albaniya və Adriatiq dənizindən keçərək Türkiye-Yunanistan sərhədindən İtaliyanın cənubuya boyunca uzanır. Cənub Qaz Dəhlizi Xəzər regionu ilə Avropana ölkələrinin bazarları arasında enerji körpüsü olacaq və Avropana enerji tədarükün şaxələndirilməsinə kömək edəcək. Azərbaycanın "Şahdəniz" qaz kondensat yatağının ikinci fazasının işlənməsi Cənub Qaz Dəhlizi boyunca tədarük üçün əsas mənbəyə çevriləcək.

"Azərenerji" Səhmdar Cəmiyyəti Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının üzvlərinin iştirakı ilə Cənubi Qafqaz bölgəsində ən yüksək faydalı iş əmsalına malik 400 meqavat (MW) gücündə yeni "Şimal-2" kiçik su elektrik stansiyası inşa edib.

Akademiyanın alımları və mühəndisləri neft-kimya texnologiyaları sahəsində hidrogen sulfid və karbon qazı olan neft və qaz yataqlarının lay sularında metalin qorunması üçün korroziya inhibitorlarının yeni tərkibinin hazırlanması üzərində işleyirlər. Inhibitorları işleyib hazırlayarkən neft-kimya sintezi üçün xammal menbəyi kimi təbii və sintetik doymamış üzvi turşular istifadə edilib. Lay sularında karbon dioksidlə doymuş metali qoruya bilən, çox funksiyalı və yüksək effektiv korroziya inhibitorları eldə olunub.

Regionlarda sənaye innovasiya texnologiyalarının tətbiqi sahəsində hidrogen sulfid və karbon qazı olan neft və qaz yataqlarının lay sularında metalin qorunması üçün korroziya inhibitorlarının yeni tərkibinin hazırlanması üzərində işleyirlər. Inhibitorları işleyib hazırlayarkən neft-kimya sintezi üçün xammal menbəyi kimi təbii və sintetik doymamış üzvi turşular istifadə edilib. Lay sularında karbon dioksidlə doymuş metali qoruya bilən, çox funksiyalı və yüksək effektiv korroziya inhibitorları eldə olunub.

Regionlarda sənaye innovasiya texnologiyalarının tətbiqi sahəsində ölkə əhalisinin içməli su ilə təmin etmək üçün inşaat konstruksiyalarını təkintisi davam edir. Sutkada 36 və 60 ton tutumu olan, mürəkkəb və yüksək cırqlınmış tərkibli menbə suyu olan yaşayış məntəqələri üçün içməli suyun təmizlənməsinə xidmət edən modul tipli cihazın yeni avtomatik idarəetmə bloku hazırlanıb. Bu layihə akademiyanın ölkəmizdə sənaye innovasiya texnologiyalarının kənd yerlərində tətbiq olunmasına yönəlmış ən əhəmiyyətli layihələrdən biridir.

Aqrar-sənaye sektorunda kənd təsərrüfatının inkişafı sahəsində ölkənən ərzaq təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədilə quraqlığa davamlı kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının inkişafı, Azərbaycanın beynəlxalq nəqliyyat və logistika mərkəzinə çevrilməsi əlkə iqtisadiyyatının də bir vacib sahəsidir. Öten il dörd mühüm layihəye start verildi: Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti ilə hərəkət edəcək beynəlxalq sərnişin qatarı, Sabunçu dəmir yolu stansiyası kompleksi, Abşeron dairəvi dəmir yolu Sabunçu-Pirşağı xətti və s. İstirahət yerlərində turistlərin rahatlığı üçün dəmir yolu xəttleri çəkilir. "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin bir hissəsi olan Rusiya-Azərbaycan tərəfindən yeni köprü istifadəye verilib və Astara-Rəşət dəmir yolu təkintisi isə davam edir.

Beynəlxalq əməkdaşlıq sahəsində Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası bir sənədli təşkilatdır. Akademiyamızın jurnalı "Nanostrukturirovanie poverhnostey", "Fractal approach to tribology of elastomers", "Tribologiya", "Mühəndislik fəlsəfəsi" traktatı və s. nəşr edir. Təxminən 65 elmi məqale dərc olunub, 8 patent alınıb (həmçinin Avrasiya patent). Mühəndislik inkişafında böyük töhfələrə görə Akademiya üzvləri dövlət, hökumət və ictihad təşkilatları tərəfindən müükafatlandırılıb, 2 orden və 8 medalla tətbiq olunub. Mühəndislik işlərinin həyata keçirilməsinə görə 1 nəfer Əməkdar mühəndis, 3 nəfer isə 11n mühəndisi fəxri adının diplomları və xatirə medalları ilə mükafatlandırılıb. Akademiyamızın 1 üzvü Elm və İnnovasiya Mükafatı laureati olub, birinci dərəcəli diplomla təltif edilib. Öten bir il ərzində 6 konfrans, 3 dəyirmi masa və 3 seminar keçirilib. 11n yekunlarına əsasən, Akademiyamızın jurnalında dərc olunan üç nə yaxşı elmi məqalənin seçilməsi üzrə müsabiqə keçirilib, qaliblərə diplom və pul mükafatları təqdim edilib. Gənclərin iştirakı ilə "CanSat Azərbaycan - 2019" müsabiqəsi keçirilib.

Akademiyamız, onun elmi və mühəndis güvələri Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafı üçün mühüm vəzifələrin həyata keçirilməsində feal iştirak edirlər. Biz sənaye-innovasiya sektoruna xüsusi diqqət ayırrıq, həmçinin Beynəlxalq Mühəndislik Akademiyası ilə birlikdə böyük elmi təşkilatlarla tətbiq olunması üçün yeni təkiflər hazırlanıb. Məsələn, ən yaxşı elmi məqalənin seçilmesi üzrə müsabiqə keçirilib, qaliblərə diplom və pul mükafatları təqdim edilib. Gənclərin iştirakı ilə "CanSat Azərbaycan - 2019" müsabiqəsi keçirilib.

Akademiyamız, onun elmi və mühəndis güvələri Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafı üçün mühüm vəzifələrin həyata keçirilməsində feal iştirak edirlər. Biz sənaye-innovasiya sektoruna xüsusi diqqət ayırrıq, həmçinin Beynəlxalq Mühəndislik Akademiyası ilə birlikdə böyük elmi təşkilatlarla tətbiq olunması üçün yeni təkiflər hazırlanıb.

Öten il iqtisadiyyatın canlanması, böyük infrastruktur layihələrin reallaşdırılması və genişmiqyaslı regional və beynəlxalq sammitlərin keçirilməsi kimi bir çox yeni layihələrin iştirakçısı olan Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası üçün mehsuldar bir olub. Ümidvaram ki, Akademiyamızın uğurları daha da artacaq, gələcəkdə müxtəlif ölkələrlə beynəlxalq əməkdaşlıq inkişaf edəcək. Akademiyamızın digər ölkə akademiyaları ilə qarşılıqlı münasibətləri genişlənəcək, mühəndis fikrinin dünya ictihaiyyətinə integrasiyası daha da sürətlənəcək. Mühəndislik Akademiyasının coxsayılı üzvlərini, ölkəmizin elmi-texniki ictihaiyyətini 15 illik yubiley münasibətlə ürekden təbrik edir və yaradıcılıq fəaliyyətlərində yeni-yeni uğurlar arzulayırıam.

Dekabrin 29-da Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarovanın sədrliyi ile parlamentin növbəti plenar iclası keçirilib.

AZERTAC xəbər verir ki, Baş nazir Əli Əsədov və hökumət üzvləri iclasda iştirak ediblər.

Övvəlce 17 məsələdən ibarət gündəlik təsdiqlənib. Milli Məclisin spikeri məlumat verib ki, gündəlinin ilk 9 məsələsi dövlət bütçesi və bütçə zərfinə daxil olan digər qanun layihələridir. Bu gün parlament üçüncü oxunuşda müzakirəyə çıxarılan həmin qanun layihələrinə münasibətin bildirəcək.

Iclasda "Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət bütçəsi haqqında" (üçüncü oxunuş) qanun layihəsini iqtisadi siyaset, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili təqdim edib. Bildirib ki, qalib dövlətin bütçəsi, həmçinin manat ifadəsində en böyük bütçə kimi xarakterize olunan 2021-ci ilin dövlət bütçəsinin layihəsi Milli Məclisin komitələrində və plenar iclaslarda ətraflı və geniş müzakirə olunub. Həmin iclaslarda maliyyə və iqtisadiyyat nazirləri, Mərkəzi Bankın, Hesablama Palatasının rəhbərləri feal iştirak ediblər. Bütçə layihəsi birinci və ikinci oxunuşda deputatlar tərəfindən müsbət qiymətləndirilib. Eyni zamanda, deputatlar müzakirələr zamanı müxtəlif təkliflərlə çıxış ediblər.

Komitə sədri qeyd edib ki, dövlət başçısı tərəfindən aparılan islahatlar və atılan qətiyyətli addımlar nəticəsində 2020-ci ildə Azərbaycan iqtisadiyyatında dayanıqlıq müşahidə olunub. 2021-ci ildə iqtisadiyyatımızın artım merhələsinə qədəm qoyması, makroiqtisadi sabitliyin yeni ildə də qorunub saxlanılması üçün planlaşdırılan tədbirlər üçün ayrılan maliyyə vəsaitləri deputatlar tərəfindən müsbət qiymətləndirilib. Gələn ilin dövlət bütçəsi "Bütçə sistemi haqqında" Qanunun tələblərinə uyğun hazırlanıb, ictimai müzakirələr üçün açıq dərc edilib. KİV-lərdə və telekanallarda çıxış edən millet vəkilləri, ekspertlər 2021-ci il dövlət bütçəsinin layihəsini qarşıda duran çağırışlara və ölkənin təhlükəsizliyinə cavab veren, əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə xidmet edən sənəd kimi qiymətləndirilərlər. İşğaldan azad olunan ərazilərin sürətli iqtisadiyyatımıza integrasiyası üçün bütçədə nəzerde tutulan imkanlar yüksək dəyərləndirilib. Hesablama Palatası da bütçə layihəsinə müsbət rəy verib.

Tahir Mirkişili bir daha deputatların nəzərəne çatdırıb ki, 2021-ci ilin dövlət bütçəsi layihəsində bütçə gəlirləri 1 milyard 303 milyon manat artırılaraq 25 milyard 427 milyon manata, bütçənin xərcləri isə 1 milyard 50 milyon manat artırılaraq 28 milyard 543 milyon manata çatdırılıb. Gələn il üçün bütçə kəsiri 3 milyard 116 milyon manat, inflasiya 3 faiz, ÜDM-in artımı 3,4 faiz, neftin 1 barelinin qiyməti 40 dollar məbləğində nəzərdə tutulub. Ölkənin müdafiə potensialının gücləndirilməsi və Silahlı Qüvvələrin maddi-texniki təminatının daha da yaxşılaşdırılması məqsədi ilə ayrılan xərclər 500 milyon manat, sosialyönümlü xərclər isə 563 milyon manat artırılıb.

Deputatların təklifləri əsasən ölkə iqtisadiyyatının müxtəlif istiqamətlərinin və qeyri-neft sektorun-

2021-ci ilin bütçə zərfinə daxil olan qanunlar Milli Məclisdə üçüncü oxunuşda qəbul olunub

nun inkişafına, regionlarda sahibkarlığın inkişafı hesabına geləcək dövlət bütçəsinin qeyri-neft gəlirlərinin artmasına yönəlib. Eyni zamanda, dövlət bütçəsi xərclərinin daha səmərəli istifadə olunması, şəffaflığın artırılması, kölgə iqtisadiyyatına qarşı mübarizənin daha da gücləndirilməsi zəruriliyi qeyd edilib.

Komitə sədri vurğulayıb ki, üçüncü oxunuşda müzakirəyə çıxarılmış dövlət bütçəsi layihəsi 2021-ci ildə ölkə qarşısında duran çağırışlara layiqli cavab vermək, sosial sahədə və təhlükəsizlik məsələləri istiqamətində dövlət siyasetini həyata keçirmək üçün müümaliyyə bazası yaradacaq.

Sonra iclasda maliyyə naziri Samir Şərifov çıxış edərək parlament komitələrində və plenar iclaslarda qaldırılan məsələlərə aydınlıq getirib, deputatların suallarına cavab verib. Bildirib ki, deputatların irəli sürdükləri təkliflər və tövsiyələr 3 esas istiqamətə yönəlib: Birinci, işgaldən azad olunmuş ərazilərə böyük qayğıdan təmin edilməsi ilə elaqədar görüləcək işlər üçün 2021-ci ilin dövlət bütçəsində artırılmış vəsaitin artırılması. İkincisi, dövlətimizin müdafiə qabiliyyətinin, mili təhlükəsizliyin və ordumuzun hərbi qüdrətinin dəha da möhkəmləndirilməsi üçün əlavə vəsaitlərin ayrılması. Üçüncü, bütçədə sosialyönümlü xərclərin artırılması hesabına bəzi sosial ödənişlərin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi, bəzi ödənişlərin məbləğinin artırılması üçün əlavə maliyyə mənbələrinin müəyyənləşdirilməsi təklif olunub. Nazir vurğulayıb ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən bununla əlaqədar müvafiq sərəncam imzalanıb.

Həmin istiqamətlərdə həyata keçirilən tədbirlər barədə ətraflı məlumat verən Samir Şərifov qeyd edib ki, prioritət sahələr daim ölkə rəhbərliyinin diqqət merkezindədir. Belə ki, son 5 ildə milli təhlükəsizliyə və müdafiəyə ayrılan vəsaitin dövlət bütçəsi xərclərinin tərkibində xüsusi xəkisi 3,7 faiz bənd artaraq 16,1 faiz təşkil edib. Beləliklə, bu xərclər 2 milyard 393 milyon

manat və ya 2,1 defədən çox artıb. Bütçə layihəsindən göründüyü kimi 2021-ci il də bu sıradan istisna deyil. Həmçinin son 5 ildə sosial-yönümlü xərclərin bütçə xərcləri tərkibindəki xüsusi xəkisi 3,8 faiz bənd, mütəqə ifadədə isə 4,9 milyard manat və yaxud 78,2 faiz artıb ki, bu da hər ötən il üçün 15,6 faiz artım deməkdir. 2021-ci il dövlət bütçəsində sosialyönümlü xərclərin artımı 5,3 faiz təşkil etməklə, bütövlükdə dövlət bütçəsi xərclərinin artımını 1,5 faiz bənd üstəleyir.

Nazir bildirib ki, ölkə ərazisində icbari tibbi siyortanın tətbiqinin tam başa çatdırılması, koronavirus pandemiyasına qarşı mübarizə tədbirlərinin davam etdirilməsi, məşğulluğun təmin edilməsi çərçivəsində sosial müdafiəyə ehtiyacı olan əhalinin qrupları üçün yeni iş yeriinin yaradılması məqsədile təbirlər gələn il də davam etdiriləcək.

Maliyyə naziri vurğulayıb ki, yola saldığını 2020-ci ildə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Vətən müharibəsində qazanılmış parlaq Zəfəri qarşısından gələn 2021-ci ildə də ölkəmizin bütün aparıcı sahələrində davam etdirilməkələ iqtisadiyyatın dayanıqlı əsaslarla inkişaf etdirilməsinə, işgal olunmuş ərazilərdə bərpə və yenidənqurma işlərinin vüsət almاسına, xalqın rəfahının və dövlətimizin hərbi qüdrətinin dəha da artırılması nail olmaq əzmindəyik. Pandemiyanın yaratdığı çətinliklərə baxmayaraq, hər birimiz qarşıya qoyulmuş bu şəxslər və heç də asan olmayan vezifələrin uğurla yerine yetirilməsi üçün yorulmadan çalışmalıyıq.

Çıxışının yekununda Samir Şərifov Milli Məclisin rəhbərliyini və bütün deputatları qarşısında gələn Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il münasibətə təbrik edib.

Iclasda deputat Sabir Rüstəmxanlının seçildiyi bölgə ilə bağlı təklifləri dinlənilib.

"Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət bütçəsi haqqında" qanun layihəsi səsə qoyulub və üçüncü oxunuşda qəbul edilib.

Plenar iclasda "Dövlət Sosial

reabilitasiya mərkəzləri barədə də ətraflı məlumat verib. Çıxışının yekununda qarşısında gələn bayramlar münasibətə təbriklerini çatdırıb.

Iclasda "Dövlət Sosial Müdafiə Fondu 2021-ci il bütçəsi haqqında" qanun layihəsi səsə qoyulan üçüncü oxunuşda təsdiqlənib.

Sonra Əmək və sosial siyaset komitəsinin sədri Musa Quliyev "İşsizlikdən siyorta fondunun 2021-ci il bütçəsi haqqında" qanun layihəsini təqdim edib. Nəzərə çatdırıb ki, işsizlikdən siyorta fondunun 2021-ci il bütçəsinin gəlirləri 157 milyon 769 min 146 manat, bu da cari ildəkindən 6 milyon 500 min manat çoxdur. Planlaşdırılan vəsaitin 70 milyon manatı mehz özünüməşşulluq proqramlarının genişlənməsinə sərf olunacaq.

Deputatlar üçüncü oxunuşda səsə qoyulan "İşsizlikdən siyorta fondunun 2021-ci il bütçəsi haqqında" qanun layihəsini dəstekləyiblər.

Plenar iclasda "Azərbaycan Respublikasında 2021-ci il üçün yaşayış minimumu haqqında" (üçüncü oxunuş) qanun layihəsini iqtisadi siyaset, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili şərh edib. Bildirib ki, 2021-ci il üçün yaşayış minimumu özü üzrə 190 manatdan 196 manata, əmək qabiliyyətli əhali üçün 201 manatdan 207 manata, pensiyaçılar üçün 157 manatdan 162 manata, əsaqlar üçün isə 170 manatdan 175 manata qədər artırılıb.

Müzakirə zamanı deputat Fazıl Mustafa rəy və təkliflərini bildirib. Nazir Sahil Babayev suali cavablandırıldıqdan sonra "Azərbaycan Respublikasında 2021-ci il üçün yaşayış minimumu haqqında" qanun layihəsi səsə qoyulub və üçüncü oxunuşda qəbul edilib.

Iclasda "Azərbaycan Respublikasında 2021-ci il üçün ehtiyac meyarının həddi haqqında" qanun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş) məlumat verən əmək və sosial siyaset komitəsinin sədri Musa Quliyev bildirib ki, 2021-ci il üçün ehtiyac meyarının həddi 170 manat məbləğində nəzərdə tutulub. Bu, cari ildəkindən 10 manat və ya 6,2 faiz çoxdur.

Səsvermə zamanı deputatlar "Azərbaycan Respublikasında 2021-ci il üçün ehtiyac meyarının həddi haqqında" qanun layihəsini də üçüncü oxunuşda təsdiqləyiblər.

Deputatlara "Bütçə sistemi haqqında" qanunda dəyişiklik edilmiş barədə (üçüncü oxunuş) məlumat verən əmək və sosial siyaset komitəsinin sədri Tahir Mirkişili bildirib ki, dəyişiklik texniki xarakter daşıyır. Azərbaycanda 2019-cu ildən DSMF-nin təşkilati-hüquqi forması dəyişildiyindən qanunda "müvafiq icra həkimiyəti" əvəzinə Dövlət Sosial Müdafiə Fondu adının yazılımsı təklif olunur.

Iclasda "Bütçə sistemi haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə "qanun layihəsi səsə qoyulub və üçüncü oxunuşda qəbul olunub.

6

2021-ci ilin bütçə zərfinə daxil olan qanunlar Milli Məclisdə üçüncü oxunuşda qəbul olunub

Əvvəli Səh. 6

Sonra Milli Məclis sədrinin təklifinə əsasən Əmək və sosial siyaset komitəsinin sədri Musa Quliyev mahiyyətə bir-birinə yaxın olan növbəti üç qanun layihəsi barədə məlumat verib. Bildirib ki, "Sosial sığorta haqqında", "Əmək pensiyaları haqqında" və "Sosial müavinətlər haqqında" qanunlarda edilən dəyişikliklər ölkəmizdə sosial təminat sahəsinin daha da yaxşılaşdırılmasına xidmət edəcək.

Müzakirə zamanı deputat Sabir Rüstəmxanlı rəy və təkliflərini diqqətə çatdırıb. Sonra qanun layihələri ayrı-ayrılıqla səsə qoyulub. Milli Məclis üçüncü oxunuşda "Sosial sığorta haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi, "Əmək pensiyaları haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi"ne və "Sosial müavinətlər haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi"ne razılıq verib.

Iclasda "Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin 2021-ci il üçün xərclər smetasi haqqında" qanun layihəsi səsə qoyulub və qəbul edilib.

Sonra "Azərbaycan Respublikası Hesablaşma Palatasının 2021-ci il üçün xərclər smetasi haqqında" qanun layihəsi səsə qoyulub və qəbul edilib.

Plenar iclasda "Azərbaycan Respublikasının 1999-cu il 7 dekabr tarixi 768-IQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Gömrük orqanlarında xidmət haqqında" Əsasnaməyə" dəyişiklik edilməsi barədə" (üçüncü oxunuş) qanun layihəsini iqtisadi siyaset, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Mahir Abbaszadə təqdim edib. Məlumat diniñildikdən sonra qanun layihəsi üçüncü oxunuşda səsə qoyulub və qəbul olunub.

"Avtomobil neqliyyatı haqqında" qanunda dəyişiklik edilmesi barədə iqtisadi siyaset, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədr müavini Əli Məsimlinin şəhəri diniñilib. Müzakirədə deputat İlham Yusifov yollar və neqliyyat vasitələri barədə fikirlərini və təkliflərini nəzərə çatdırıb. Səsvermə zamanı "Avtomobil neqliyyatı haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə" qanun layihəsi dəstəklənilib.

Sonra iclasda ikinci oxunuşda müzakirəye təqdim olunmuş 4 qanun layihəsinə baxılib. Gündəlikdəki növbəti iki qanun layihəsi - "Müflisleşme və iflas haqqında" həmçinin Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilmesi haqqında qanun layihələri (ikinci oxunuş) barədə məlumat verən iqtisadi siyaset, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədr müavini Əli Məsimli bildirib ki, hər iki qanuna təklif olunur.

"Sart karantin rejimi galən il davam edərsə, 190 manat müavinətin məbləğinə baxıla bilər"

hökumətdə baxıla bilər.

Azərbaycanda koronavirusla bağlı verilen 190 manatın galən il üçün müyyən 196 manat məbləğində yaşayış minimuna çatdırılması Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi naziri Sahil Babayev parlamentin dündən keçirilen iclasında deputatların suallarına cavab verərkən deyib. S. Babayev bildirib ki, bu il birdəfəlik ödəmə yaşayış minimuna uyğun verildi. Onun sözlərinə görə, manat müyyən edilən yaşayış minumunun həddinə çatdırılması məsələsinə

Azərbaycanda koronavirusa qarşı peyvəndləmə nə vaxt başlayır?

Türkiyə və Azərbaycan vətəndaşları eyni anda koronavirusa qarşı peyvənd olunacaqlar. Azərbaycanda vaksinasiyanın galən ilin yanvar ayının əvvəlində etibarən başlanmasını gözləyirik". SİA-nın məlumatına görə, bunu Tibbi Ərazi Bölmələrini idarəetmə Birliyinin (TƏBB) idarə Heyətinin sədri Ramin Bayramlı dekabrın 30-da İstanbulda, 31-də isə Ankaraya çatdırılacaq.

Azərbaycan və Rusiya Baş nazirləri arasında telefon danışıği olub

Dekabrın 29-da Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov ilə Rusiya Federasiyası Hökumətinin sədri Mihail Mişustin arasında telefon danışığı olub. Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilər ki, telefon danışığı əsnasında Azərbaycanla Rusiya arasında ticari-iqtisadi münasibətlərin səviyyəsində məmənluq ifadə edilib. İqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın perspektivləri bərade fikir mübadiləsi aparılıb.

Azərbaycan-Rusiya Hökumətlərarası İqtisadi Komissiyası çərçivəsində aparılan işlərin intensivləşməsinin əhəmiyyəti vurgulanıb, nümayənde heyətlərinin qarşılıqlı sefərləri yüksək qiymətləndirilir. Telefon danışıği zamanı, həmçinin Azərbaycan, Ermənistan və Rusiya liderlərinin 10 noyabr tarixində Bəyənatından irəli gələn məsələlər müzakirə edilib.

Eyni zamanda, hər iki ölkədə koronavirus (COVID-19) pandemiyasına qarşı mübarizə istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər barədə fikir mübadiləsi aparılıb. Hökumət başçıları Yeni il münasibətə bir-birini təbrik ediblər.

Ədalət Vəliyev icra başçıları ilə 63 görüş keçirib

Illi 60-dan çox yerli icra hakimiyəti başçılarının müvafiq tapşırıqları, eləcə də deputatlarla yerlərdə işin təşkilində diqqət yetirməli məsələlər onların nəzərinə çatdırılmışdır.

Hulusi Akar: Birgə Mərkəzdə xidmət edəcək heyət Azərbaycana gedib

Qarabağda atəşkəsin Rusiya ilə birgə monitörinqini aparacaq Türkiye Silahlı Qüvvələrinin heyəti Azərbaycana gedib. AZERTAC Anadolu agentliyinə istinadla verir ki, bu barədə məlumatı Türkiyənin milli müdafiə naziri Hulusi Akar açıqlayıb. "Birgə Mərkəzin inşasının təmamlanmasından və fəaliyyətə keçməsindən dərhal sonra bir general ve 35 zabitimiz xidmətə başlayacaq", - deyə nazir bildirib.

Hulusi Akar, həmçinin Türkiyə-Rusiya monitoring mərkəzində xidmət edəcək türk hərcələrinin artıq Azərbaycana yola düşdüyüni təsdiqləyib.

Maksim Şevçenko: "Ermənilər mühəribəyə hazırlaşır, sülhməramlılar problem yaradır"

Rusiya Dövlət Dumasının keçmiş deputati, nüfuzlu rus politoloq və ictimai xadim Maksim Şevçenko Qarabağda ermənilər tərəfindən törədilən təxribatları və Rusiya sülhməramlılarının sayının 10 minə çatdırılması haqda təklifləri sərt təqnid edib.

Şevçenko Qarabağda hər hansı sülhməramlı misisyanın lazımlığını, orada təhlükəsizlik tədbirlərini Azərbaycan hüquqmühafizə orqanlarının görməli olduğunu və Bakının yerli ermənilərin Azərbaycan vətəndaşı kimi dinc yaşamalarını təmin edəcəyini bildirib. O hesab edir ki, bölgədə Rusiya sülhməramlılarının hərəkətləri problem yaradır. Bundan əlavə Şevçenko bildirib ki, Rusiya Prezidentinin bölgənin Azərbaycanın suveren ərazisi olduğunu bəyan etməsinə baxma-yaraq, Rusyanın bəzi media orqanları, o cümlədən Prezident Administrasiyasının sərəncamında olan RBK bu bölgəni qanunsuz olaraq "Dağlıq Qarabağ Respublikası" kimi təqdim edir, Xankəndi şəhərinin adını Stepanakert kimi qələmə verir.

Politoloq xəbərdarlıq edib ki, ermənilər bəzi qüvvələrin təhribi ilə mühəribənin yeni fazasına başlamağa hazırlaşır. O, sülhməramlıların sülh yaratmaq əvəzinə problem yaradığını vurğulayıb. Şevçenko bəzi digər məsələlərə də toxunub. Videoda tanış ola bilərsiniz.

Prezidentə yazırlar: Sizin rəhbərliyinizlə Azərbaycanı daha böyük gələcək, daha firavan həyat gözləyir

Rəşadətli ordumuzun Vətən mühəribəsində qazandığı tarihi Qələbə ilə əlaqədar Azərbaycan vətəndaşları, xaricdə yaşayış soydaşlarımız, eləcə də qardaş Türkiyənin vətəndaşları Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə minnətdarlıq məktubları ünvanlanmaqdə davam edirlər. AZƏRTAC Prezidentin saytına istinadla həmin məktubların bəzilərini təqdim edir.

“Siz bizim əbədi qəhrəmanımızsınız”

İsmayıllı rayonundan Nərimin Fərəməzova yazır:

“Cənab Prezidentimiz, tarix yanan Şəhərəmir İllah Əliyev.

Size İsmayıllı rayonunun Sulut kəndindən yazıram. Mənim 14 yaşım var. Size yazmağımın əsas səbəbi öz sevincimi bildirməkdir. Mən Qarabağ bölgəsindən olmasam da, Qarabağ azad olunanda çox sevinirdim. Çünkü Vətənin hər qarşı bizimdir. Vətən mühəribəsindəki qalibiyətimiz Sizin, Azərbaycan Ordusunun, şəhidlərimizin, qazilərimizin və bir yumruq kimi birləşən xalqımızın sayəsində oldu. Allah şəhidlərimizə rəhmet eləsin, yaralı əsgərlərimiz tezliklə sağalsınlar. Bu şanlı qələbə münasibətlə Sizi ürəkdən təbrik edirəm. Siz bizim əbədi qəhrəmanımızsınız. Nə yaxşı ki, Sizin kimi başçısı olan müstəqil dövlətin vətəndaşıyam. Vətəne hər an xidmət etməyə hazırlam. Biz bir olanda Azərbaycan oluruq! Qarabağ Azərbaycandır!”.

“Fəxr edirəm ki, Sizin kimi müdrik Prezidentimiz, Müzəffər Ali Baş Komandanımız var”

Saatlı rayon sakini Miryusif Abasov: “Hörmətli cənab Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan.

Sizin komandanlığınızla şanlı ordumuz tərefindən işgal altında olan torpaqlarımız 30 ildən sonra mənfur erməni tapdağından azad olundu. Bu parlaq qələbə əsrlərboyu yaradılmış saxta erməni mifini darmadağın etdi. Əlbettə, bu tarixi qələbəye Sizin qətiyyətli və müdrik rəhbərliyinizlə, milli birliyimiz, dəmir yumruq kimi birləşməyimiz sayəsində nail olundu. Şanlı qələbə münasibətlə Sizi, xalqınızı, müzəffər Ordumuzu ürəkdən təbrik edirəm. Fəxr edirəm ki, Sizin kimi müdrik Prezidentimiz, Müzəffər Ali Baş Komandanımız var. Allah Sizi qorusun!

Hörmətli cənab Prezident, Sizin ölkədə qismən səfərbərliklə əlaqədar imzaladığınız Sərəncam mənim də ürəyimdən oldu. Həqiqi hərbi xidmət dövründə ağır artilleriyada təcrübə qazanmışdım deyə dərhal cəbhəyə könüllü yazılanlar sırasına qoşuldum. 2020-ci il sentyabrın 29-dan torpaqlarımızın erməni işgalindən azad edilməsi uğrunda döyüşlərə qatılmışam. Cəbrayıllı, Füzuli, Qubadlı rayonları ərazisində erməni faşistlərinə qarşı şücaətlə vuruşmuşam. Yaralı döyüşü yoldaşlarımı döyüş meydanından çıxarıb tibbi yardım məntəqəsinə çatdırılmasına kömək

göstərmişəm. Hazırda Laçın rayonunda “N” sayılı herbi hissənin tərkibində qulluq edirəm. Əsgərlərimizin sırasında olmayımdan çox məmənunam və böyük qürur duyuram. Şəhidlərimizin ruhu qarşısında baş əyirəm. Yaralı əsgərlərimizə Allahdan şəfa dileyirəm.

Allah Sizi qorusun! Eşq olsun Azərbaycan Ordusuna! Qarabağ Azərbaycandır!“.

“Bu 44 günlük dövrəde Sizin qətiyyətiniz və dik duruşunuz bizi qürurlandırdı”

Türkiyənin Ankara şəhərindən Enver Türkoğlu:

“Möhtərəm cənab Prezident.

Qazandığınız tarixi Qələbəyə görə Türk-yədən şəxsən Sizə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Bu günlərdə Qarabağda Qələbəmizin xoşbəxtliyini ürək dolusu yaşayırıq.

Cünki 30 ilə yaxın idi ki, hər gün bu zəfərin xəyalını quraraq yaşayırdıq. Ancaq bir gün həmin anın gələcəyinə, mütləq doğma torpağımıza qayıdacağımıza əmin idik. Allah'a şükür ki, Qarabağ bu gün öz sahiblərini qazandı.

Bu 44 günlük dövrəde Sizin qətiyyətiniz və dik duruşunuz bizi qürurlandırdı, bu hissələr uzun illər unudulmayacaq. Fürsətdən istifadə edərək, Sizə və qalib Azərbaycan Ordusuna təşəkkür etmək istəyirəm. Şəhid əsgərlərimizə Allahdan rəhmet, ailələrinə başsağlığı dileyirəm.

Cənab Prezident, səmimi qəlbdən inanıram ki, Sizin rəhbərliyiniz altında, irəliyə baxan güclü siyasetinizlə Azərbaycan hər il dəha da inkişaf edəcəkdir.

İki dövlət, bir millet anlayışı hər birimiz üçün dəyərlidir. Türkiye və Azərbaycan arasındakı dost münasibətləri hər keçən gün daha da inkişaf etdirilməsində Sizin və Prezidentimiz Rəcəb Tayyib Ərdoğanın fəaliyətini yüksək qiymətləndiririk.

Hörmətli Prezident, Sizi bir daha təbrik

edir, uzun ömr, cansağlığı arzulayıram. Ana Vətəndən Ata Vətənimə salamlar çatdırıram”.

“Bu Qələbə Sizin uzaqqörən, müdrik siyasetinizin nəticəsidir”

Yardımlı rayonundan Məsud Cavadov:

“Cənab Prezident.

44 günlük Vətən mühəribəsində qələbə çalmağınız münasibətlə Sizi ürəkdən təbrik edirəm. Mən Sizin bu Qələbənizi alqışlayıram. Bu Qələbə Sizin uzaqqörən, müdrik siyasetinizin nəticəsidir. Allah Sizdən və xalqımızdan razı olsun. Xalq Sizin ətrafinzdə dəmir yumruq kimi birləşərək erməni terrorçularını torpaqlarımızdan qovdu.

Cənab Prezident, mühəribə vaxtı etdiyiniz bütün çıxışlarınıza heyran qalırdıq, sanki rəhmətlik ulu önder Heydər Əliyev danışındı. Sizin çıxışlarınız diller əzberi olub. Sizin hər kələmeniz bizim üçün dəyərlidir. Ermenistan ordusunun təxbibat törədərək Gəncəyə bir neçə dəfə rakət atmasına baxmayaraq, Siz təxbibata uymadınız. Öz uzaqqorən siyasetinizlə bu təxbibatin qarşısını aldınız.

Allah Ulu Öndərimizə, şəhidlərimizə rəhmet eləsin, yaralılara şəfa versin”.

“Sizin rəhbərliyinizlə Azərbaycanı daha böyük gələcək, daha firavan həyat gözləyir”

Beyləqan rayonunun sakini İsləm Allahverdiyev:

“Möhtərəm Prezident.

Doğma Qarabağın düşməndən azad edilməsi və Vətən mühəribəsinin tarixi Qələbə ilə başa çatması hər bir Azərbaycan vətəndaşının qəlbində böyük qürur və iftiخار hissi yaşıtmışdır. Sizin ulu önder Heydər Əliyevin siyasi varisi kimi zəngin təcrübəniz və yüksək liderlik keyfiyyətləriniz, xalq arasında və dünyada böyük nüfuzunuz doğma

Qarabağ uğrunda savaşda uğurlarımızın əsas şərti olmuşdur. Biz əminik ki, savaş meydanında əldə etdiyimiz tarixi Qələbənin ardınca Sizin rəhbərliyinizlə Azərbaycanı daha böyük gələcək, daha firavan həyat gözləyir”.

“Yorulmaz siyasi fəaliyyətinizə, hərbi sahədəki şücaətlərə və qəhrəmanlıqlara görə Sizin qarşınızda baş əyirik”

Bakı şəhər sakini Sərdar İsmayılov:

“Möhtərəm Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan.

Mən Qarabağ mühəribəsi əlili, vətənpərvər qarabağlı kimi torpaqlarımızın erməni fasılıtlarından uğurla azad etdiyinizə, böyük zəfərin qazanılmasındaki xidmətlərinizə, tarixi ədaləti bərpa etdiyinizə görə Sizə minnətdarlıq edirəm.

Siz Vətənimizin bir parçası olan Qarabağımızın şəhər və kəndlərini - Şuşanı, Kəlbəcəri, Laçını, Ağdamı, Füzulin, Zəngilanı, Cəbrayıllı, Hadrutu, Suqovuşanı və digər əraziyərimizi 30 illik həsrətdən sonra əsl sahiblərinə - bize qaytardınız. Buna görə Siz bizim Fatehimiz, əvəzolunmaz liderimizsiniz. Yorulmaz siyasi fəaliyyətinizə, hərbi sahədəki şücaətlərə və qəhrəmanlıqlara görə Sizin qarşınızda baş əyirik.

Ağdam rayonu Şıxbabalı kəndinin sakini, o cümlədən aile üzvlərim adından, həmçinin döyüş yoldaşlarının adından Sizə və komandanlıq etdiyiniz müzəffər Ordumuza səmimi təşəkkürümüzü bildiririk.

Size gələcək fəaliyyətinizdə yeni-yeni uğurlar, tarixi qələbələr və böyük zəfərlər arzulayıraq.

Şəhidlərimizə Allahdan rəhmet dileyir, yaralı qazilərimizin tezliklə saqlamalarını arzulayıraq.

Tanrı Sizi və xalqınızı qorusun!“.

“Bu Qələbəni Sizin qətiyyətiniz, qardaş və bacılarınızın şücaəti sayesində qazandıq”

Bakı şəhərindən Cəmile İmamverdiyeva:

“Hörmətli cənab Prezident.

Mən Texniki-Humanitar Liseyin müəllimi, həmçinin Birinci Qarabağ mühəribəsi veteranının qızıyam.

Məktubumla xalqımıza bəxş etdiyiniz Qələbəyə görə təşəkkür edirəm. Bu qələbə tarixini Sizin qətiyyətiniz, qardaş və bacılarınızın şücaəti sayesində qazandıq. Məhz Siz xalqımızda bu qədər yüksək döyüş ruhu yarada bildiniz. Əsgərlərimizi ruhlandırdığınızda, onlardan diqqət və qayğıını əsirgəmediyinizə görə çox sağlam olun. Siz 44 gün ərzində hər an bizimle olduğunuz, biz isə səbirsizliklə Sizdən xoş xəbərlər gözləyirdik.

Mən şəxsən Sizi müəllimlər adından çox sağlam ol demək istəyirəm ki, bizi işğal altında olan tarixlər barədə dərs demək əzabından qurtardınız, yeni qalibiyət tarixini şərəflə, qururla uşaqlara öyrətmək imkanı verdiniz. Nəhayət, dərsliklərdə, gündəliklərdə ərazilərimizin işğaldən azad edildiyi günlər qırmızı rənglə qeyd ediləcək.

Prezidentə yazırlar: Sizin rəhbərliyinizlə Azərbaycanı daha böyük gələcək, daha firavan həyat gözləyir

Bizim liseyin məzunu Aqşin Novruzov da Vətən müharibəsinin şəhidi zirvəsinə ucalıb. O daim bizim qəlbimizdə yaşayacaq ve arzu edirik ki, bir vaxtlar liseyimiz onun adını daşınır.

Biz şagirdlərimizi Vətənimizin bir parçası olan Qarabağımıza, Azix mağarasına, Xudaferin körpüsünə, Pənahabad və Şahbulaq qalalarına, Xudavəng, digər alban kilsələrinə ekskursiya aparacağımız günləri sebirsizliklə gözləyirik.

Biz onlayn rejimde şagirdlərimlə birlikdə Sizin çıxışlarınızı izleyirdik. Şagirdlərim Sizin tarixi, coğrafi biliklərinizə, müxtəlif dillərdə natiqlik qabiliyyətinizə heyran olur və bu da onları daha yaxşı oxumağa həvəsləndiririd.

Öziz Prezidentimiz, şükürler olsun ki, xalqımızın Sizin kimi Lideri var. Allahdan Sizə məhkəm cansağlığı və uzun illər arzulayıram.

Düşmən qarşısındaki başucalığımıza görə Sizə bir daha təşəkkür edirəm".

"Bütün dünyaya necə böyük bir lider olduğunuzu bir daha göstərdiniz"

Şəhidən Hüseyin İbadov:

"Möhtərəm cənab Prezident.

Bütün Azərbaycan xalqı Sizinlə fəxr edir. Sizin kimi bir liderimiz olduğu üçün fəxaret hissi keçiririk. Vətən müharibəsində bütün qərarları lazımi anda verdiniz, qətiyyətli addımlar atdiniz. Bununla da bütün dünyaya necə böyük bir lider olduğunuzu bir daha göstərdiniz.

Mən məhkumam. Hər gün televiziyanın bütün çıxışlarını böyük qürur hissi ilə izleyirəm. Siz dünyanın ən böyük liderisiniz. Xalqımızın qəhrəmanınız!

Size olan minnətdarlıq hissələrimi ifadə etməyə söz yetməz. Şəhidlərimizin, o cümlədən atəmin, həmcinin minlərlə qazilərimizin intiqamını aldığınız üçün Sizə təşəkkür edirəm. Yaxşı ki, vəsizniz, yaxşı ki, bizim lidərimizsiniz!".

"Çətin günlərdə bizi birləşdirib düşmənin başını əzən dəmir yumruğunuz qayğıkeş əllərə çevrilib yurdumuzu bərpa edəcək"

Bakı sakini Asif Hacısoy:

"Möhtərəm cənab Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandanımız.

Sizin uzaqqorən siyasetiniz, iradəniz və müzəffər Ordumuzun şücaəti sayəsində çoxəsrlilik tariximizin ən parlaq sehifələrində birinə şahidlilik edirik.

1993-cü ildə etraf rayonların işgalindən sonra sağ qalmaq üçün yeganə yolumuz sakini olduğumuz Zəngilan rayonu, Bartaz qəsəbəsindən Arazın o tayına keçməklə köçkünlə taleyimizə qədəm qoyduq. On yaşlı bir uşaq üçün Arazın o tayında gözlə görünə evinə qayida bilməmək hissələrini sözə ifadə etmək olmur. Orada bir neçə gün qaldıqdan sonra qayıtmışın mümkün olmayacağına baxa düşüb İran ərazisindən keçməklə imişdi, indiki Şirvan rayonunda və nəhayət, Bakıda məskunlaşdıq.

Torpaqlarımızın işğal altında qaldığı illər ərazi bütövlüyüümüzün bərpası həsrəti ilə keçdi. Sizin bu istiqamətdə uğurlu fealiyyətiniz göz önündə idi və bizdə böyük ümidiyər yaradırdı. Beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycana qarşı ikili standartlar tətbiq etse de Sizin uzaqqorən siyasetiniz bütün maneələrin öhdəsindən gəldi.

Bu gün artıq torpaqlarımız azaddır və mənim yarımqıq qalan o xoşbəxt uşaqlığımı, övladlarımla birləlikdə sonrakı həyatımı dedəbaba yurdumda davam etdirəcəyəm.

Əminim ki, bu çətin günlərdə bizi birləşdirib düşmənin başını əzən dəmir yumruğunuq qayğıkeş əllərə çevrilib yurdumuzu bərpa edəcək.

Size və rəşadətli Ordumuza minnətdarlığımı bildirir, şəhidlərimizə Allahdan rəhmət, yaralılarımıza isə şəfa dileyirəm. Sizi möhtəşəm Qəlebəmiz münasibətələ ürəkdən təbrik edir və müstəqil Azərbaycanımızın inkişafı istiqamətindəki fealiyyətinizdə uğurlar arzulayıram".

"Bu Qəlebə Sizin şah əsərinizdir"

Cəlilabaddan Qeyrət Ağayevin məktubunda deyilir:

"Hörmətli cənab Prezident.

Bu gün Sizə səmimi ərkək sözlərimi yazmaqdan şərəf duyuram. Siz həm bizim Prezidentimiz, həm də xalq qəhrəmanınız. Çünkü Siz hər zaman xalqın marağıni hər şeyden üstün tuturusunuz.

Ermenilərin havadarları nə qədər güclü olsa da Sizin zəkanız, düzgün qərarlarınız bu güce qalib gəldi.

Bu Qəlebə Sizin şah əsərinizdir. Bu əsərin ərsəyə gəlməsində Vətən üçün ölümün gözüne dik baxan igid əsgərlərimiz də pəyi çoxdur. Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin, əsgərlərimizə uzun ömür versin.

Sizin uzaqqorən siyasetiniz, iradəniz və müzəffər Ordumuzun şücaəti sayəsində çoxəsrlilik tariximizin ən parlaq sehifələrindən birinə şahidlilik edirik.

Naxçıvanla quru sərhədimizin bərpa olunması siyasi mübarizənizde alqışalayıq bir qəlebədir. Allah Sizi, bu mübarizədə bizə dəstək olan dost ölkələri, onların liderlərini qorusun!

Xalqımız Sizi sevir, ona görə ümid edirik ki, ömürlük bizim Prezidentimiz olacaqsınız. Sizin şəhərinizdə əldə olunan Qəlebə bizi dünən ən xoşbəxt, ən zəngin insanların qeyrəti. Ulu Tanrı Sizə yar olsun!".

"Siz və şanlı Ordumuz Azərbaycan tarixinə qızıl hərflərle unudulmaz yeni bir tarix yazdırınız"

Lerikdən Rövşən İmanov:

"Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyev.

Sizin və şanlı Azərbaycan Ordusunun qəhrəmanlığı sayəsində gözəl Qarabağımızın erməni faşistlərindən 44 gün ərzində azad olunması xəbərləri məni və ailə üzvlərimi çox sevindirdi. Bu Qəlebə münasibətələ Sizə və şanlı Azərbaycan Ordusunun əsgər və zabitlərinə öz təşəkkürümüzü bildirirəm.

Əziz Prezidentimiz, Siz və şanlı Ordumuz Azərbaycan tarixinə qızıl hərflərle unudulmaz yeni bir tarix yazdırınız. Sizə, Azərbaycan Ordusunun əsgər və zabitlərinə məhkəm cansağlığı, uzun ömür arzu edirik.

Qarabağ Azərbaycandır!

Var olsun Azərbaycan!

Yaşasın Azərbaycan Respublikası!".

"Xəyallarımızda yaşatlığımız Qarabağımızı, Şuşamızı bize qaytardınız"

Bakıdan İsgəndərovlar ailəsinin məktubunda deyilir:

"Hörmətli cənab Prezidentimiz.

Allah Sizin kölgənizi xalqımızın başı üzərində əskik etməsin. Siz indiyə kimi xəyallarımızda yaşatlığımız Qarabağımızı, Şuşamızı bize qaytardınız. Baxmayaraq ki, anam şuşalıdır, mən indiyə kimi ana torpağımı ancaq şəkillərdə görürüm, oraları anamın ağlaya-ağlaya danışlığı xatirələri ilə təsəvvür edirdim. Amma Siz peşəkar, inamlı siyasetiniz nəticəsində, rəhbəri olduğunuz Müzəffər Ordumuzun gücünə Qarabağımızı, Şuşamızı bize qaytardınız, 27 ildən sonra işğaldan azad etdiniz, bu sevinci, xoşbəxtliyi bize bəxş etdiniz. Bunlar sözə ifadə edilməyəcək hissələr, anlardır. Səbirsizlikle Şuşamızda qurbanımızı kəsəcəyimiz günü gözləyirik. Allah Sizdən yerdən göye qədər razi olsun.

Xalqımızın sevimli Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandanımız, Sizi çox sevirk. Allah Sizi qorusun! 100 yaşının, cənab Prezident. Dualarımız, sevgimiz Sizinlədir".

"Sizin ürəyinizdəki Vətən eşqi, qətiyyətiniz sayəsində Qəlebəyə nail olduq"

Bakı sakini Mehdi Mehdiyev:

"Möhtərəm cənab Prezident.

Bir lider və rəhbər kimi nailiyyətlərinizi sadalamaqla bitməz. Amma mənim və minlər soydaşlarımız üçün bu nailiyyətlərin içinde ən əsası torpaqlarımızı azad etməyinizdir.

Torpaqlar Sizin səyləriniz, uzaqqorən siyasetiniz, güclü strategiyanız sayəsində azad olundu. Ən əsası isə ürəyinizdəki Vətən eşqi, qətiyyətiniz sayəsində Qəlebəyə nail olduq.

Mən sahibkaram. Fealiyyətimlə bağlı bir çox böyük beynəlxalq şirkətlərin rəhbərləri ilə ənənəviyyətdə oluram, müxtəlif bölgələrdə gedən siyasi prosesləri müşahidə edirəm. Bu qənaəət gəlmİŞem ki, əsl liderin biliyi, intellektual savadı və qətiyyəti ilə yanaşı ürəyində Vətən eşqindən doğan alov olmalıdır. Bu alovu mən Sizdə gördüm. Sevinirəm ki, belə bir ürəyə malik şəxs mənim ölkəmin rəhbəridir. Sizin xalq üçün etdiyiniz böyük bir müvəffəqiyyət, tarixi qələbə, nəhayət bir millətin mənliyinin, her birimizin şərəf və ləyaqətinin yüksəlməsidir.

Mənim atam 4 il əvvəl 75 yaşı tamam olanda kədərlə dedi ki, görəsən mən Laçının azadlığına qədər yaşayacağammı? Bu gün atam 79 yaşındadır və ürəyi Sizin şəhərinizdə sakit və şaddır. Hər bir soydaşımız Sizə qarşı heç nə ilə ölçülə bilməyən minnətdarlıq hissi keçirir, biz bu gün yaşananları heç vaxt unutmayacaqı.

Bilin ki, Sizin yolunuzda hər şeyini, hətta canının fəda etməyə hazır olan yüz minlərlə insan var".

"Sizin sayənizdə Ağdam rayonundan olan ailənin üzərindən məcburi köçkü adı götürüldü"

Culfadan Ömer Nəzərov:

"Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev.

Sizin şəhərinizdə Ağdam rayonundan olan ailənin üzərindən məcburi köçkü adı götürüldü. Mənim atam da hazırlı milli orduda xidmətini layiqince yerinə yetirir. Həm herbəci ailəsində böyüdüyümdən, həm də Sizi izledikdən sonra ordumuza layiqli hərbçi olacağımı söz vermişəm. İndi mənim 15 yaşım var, ordu sıralarında hərbi xidmət etmək üçün günləri sayıram. Allahın izni ilə o gün mənə qismət olar.

Cənab Prezident, Sizi başqa ölkələrin prezidentləri ilə müqayisə etdikdə Sizinle daha da qürur duyuram. Siz bu milleti sevindirirsiniz, Qarabağımızı bize qaytardınız. Allah Siza uzun ömür, cansağlığı versin. Daim ölkəmizin başında durasınız və ölkəmizi dəha irəli aparasınız. Mən bunu tam səmimi qəlbimle yazıram, ərkək sözlərimi Sizə çatdırmağa çalışıram. Sizinlə fəxr edirəm və qürur duyuram. Allah Sizdən razı olsun! Sonda bir dəha Ağdamlı olaraq, bütün ağdamlılar adından Sizə təşəkkür edirəm. Allah köməyiniz olsun, dəha da güclü olasınız. Sağ olun! Var olun!".

"Sizin hakimiyyətinizin ilk gündən həyata keçirdiiniz məqsədyönlü fealiyyətiniz Azərbaycanımızın bu günü üçün polad təməllər qoymuşdur"

Fransanın Paris şəhərində yaşayan Günel Səfərova yazar:

"Möhtərəm cənab Prezident!

Siz 30 ilə yaxın müddət ərzində işğal altında qalmış Qarabağımızı bize - Azərbaycan xalqına qaytardınız. Sizin hakimiyyətinizin ilk gündən həyata keçirdiiniz məqsədyönlü fealiyyətiniz Azərbaycanımızın bu günü üçün polad təməllər qoymuşdur. Bundan heç bir zaman şübhə etməmişdik.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin siyasi kursunun məharətli təmsilçisi olaraq dövlətimizin parlaq geleceyinin Sizin kimi Prezidentin rəhbərliyi ilə olacağından tam əminik.

Cənab Prezident, Sizi Fransada yaşayışan azərbaycanlılar adından səmimi qəbdən təbrik edirik. Bu müşkül zamanda Sizə, ilk növbədə, məhkəm cansağlığı, uzun ömür, işlərinizdə uğurlar arzu edirik. Qarabağ azad etməklə dünənə yədini dövlətimizin gücünü göstərdiniz və biz azərbaycanlıllara qururumuzu və məqrurluğumuzu qaytardınız. Buna görə Sizə minnətdarlığımızı bildiririk!".

Mədəni irsimiz dünya miqyasında qorunur və təbliğ edilir

BMТ-nin ixtisaslaşmış təşkilatı olan YUNESKO dünyananın təhsil, elm və mədəniyyət məsələləri sahəsindəki əməkdaşlığın ən böyük hökumətlərarası forumudur. 1946-ci il-də 20 üzv-dövlətdən ibarət təşkilat öz rəsmi fəaliyyətinə başlayıb. BMT-nin bu ixtisaslaşmış orqanının vəzifəsi müharibə nəticəsində dağdırılmış ölkələrdə sınıf otaqları tikmək, yaxud elmi nailiyyətləri nəşr etməklə məhdudlaşmamışdır. YUNESKO-nun fəaliyyəti daha ali məqsədə - təhsil, elm, mədəniyyət və kommunikasiya vasitəsilə insanların şüurunda sülhü müdafiə etmək idəyasını möhkəmləndirməyə yönəlmışdır. YUNESKO irqindən, cinsindən, dilindən və dinində asılı olma yaraq, bütün xalqlar üçün BMT-nin Nizamnaməsində elan edilmiş ədalətə, qanunçuluğa və insan hüquqlarına, habelə əsas azadlıqlara hamiliqliq hörmətin təmin edilməsi namənə xalqların təhsil, elm və mədəniyyət sahəsində əməkdaşlığını genişləndirməklə sülh və təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsinə yardım göstərməyi qarşısına vəzifə qoymuşdur. Həmin dövrdən başlayaraq bu günə qədər bura üzv olan dövlətlərin sayı artmışdır.

Azərbaycan-YUNESKO əlaqələrini bu sırada xüsusi olaraq qeyd etməliyik. Bu əlaqələndirici körpünün əsası müstəqillik dövründən başlamışdır. YUNESKO-Azərbaycan əlaqələrinin inkişafında ən mühüm addımı Ümummilli Lider Heydər Əliyev 1993-cü ilin dekabr ayında Fransa Respublikasında rəsmi səfərdə olarkən YUNESKO-nun Baş Direktoru Federiko Mayorla görüşü zamanı atılmışdır. Tərəflər öz aralarında əməkdaşlığın genişlənməsi məsələsini və onun sonrakı inkişafının perspektiv planlarını müzakirə etmişdilər. YUNESKO-nun nizamnaməsinə görə, üzv-dövlət təhsil, elm və mədəniyyetle məşğul olan qurumların fealiyyətini YUNESKO-nun işi ilə əlaqələndirmek üçün ilk növbədə Milli Komissiya yaratmaq yolu ilə müvafiq tədbirlər həyata keçirilməlidir. Ona görə də YUNESKO üzrə Azərbaycan Respublikasının Milli Komissiyasının yaradılması üçün lazımi addımlar atılmış və Ümummilli Lider Heydər Əliyev bununla bağlı 21 fevral 1994-cü il tarixində sərəncam imzalamışdır. Sərəncama əsasən, Milli Komissiya Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyinin nəzdində yaradılmış, xarici işlər naziri onun sədri təyin edilmiş və eyni zamanda sədərə Milli Komissiyanın tərkibini müəyyən etmək səlahiyyəti verilmişdir. Bundan sonra Respublikanın müvafiq nazirlik və idarələrinin rəhbərlərindən, ziyanlardan və ictimaiyyətin digər nümayəndələrindən ibarət Milli Komissiyanın 25 nəfərlik tərkibi və daimi kətbəliyi formalasdırılmışdır.

15 sentyabr 2005-ci il tarixinde Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev YUNESKO ilə Azərbaycan Respublikası arasında qarşılıqlı əlaqələrin inkişaf səviyyəsini nəzərə alaraq, YUNESKO üzrə Azərbaycan Respublikasının Milli Komissiyası ilə bağlı əlavə tədbirlər

süz ki, bu beynəlxalq qurum tərəfin-dən ona verilən yüksək qiymətdir. Qeyd edək ki, İçərişəhər, Qız Qalası və Şirvanşahlar Sarayı Kompleksi Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilmişdir. U N E S C O - nun Ümumdünya İrs Komitəsinin Bakıda keçirilən 43-cü Sessiyasında Şəki şəhərinin tarixi hissəsi və Şəki Xan Sarayı

Dünya İrs Siyahısına daxil edilib. Şəki İçərişəhər və Qobustanın sonra Azərbaycanın Ümumdünya İrs Siyahısına salınan üçüncü mədəni ihsanı oldu. Bu və ya digər abidələrin UNESCO-nun Dünya İrs Siyahısına daxil edilməsi ölkə başçısının və Birinci-vitse prezident Mehriban Əliyevanın tariximizə, mədəniyyətimizə göstərdiyi xüsusi qayğısının neticəsidi. Görülən işlər Azərbaycanın ölkəmizin daxilində, istərsə də onun hüdudlarından kənar - dünya irsi obyektlərinin qorunması ilə bağlı həyata keçirdiyi dövlət siyasetinin davamı olduğunu göstərir. Bildiyimiz kimi, 14-19 dekabr tarixində UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni ihsanın qorunması üzrə Hökumətlərarası Komitənin 15-ci iclası kecirildi.

Azərbaycan Respublikasının təqdim etdiyi "Nar bayramı, ənənəvi nar festivalı və mədəniyyəti" adlı nominasiya sənədi UNESCO-nun Bəşəriyyətin qeyri-maddi mədəni irsi üzrə Reprezentativ Siyahısına daxil edilməsi haqqında qərar qəbul olunmuşdur.

Azərbaycan tarixi uzaq əsrlərə gedib çıxan narin yetişdirilməsi mədəniyyəti ilə qırılmaz surətdə bağlıdır. Narlar tarixən Azərbaycanın demək olar ki, bütün regionlarında yetişdirilir. Lakin quru subtropik zona da yerləşən Şirvan ən yaxşı nar sortlarının yetişdirilməsi mərkəzi kimi qəbul edilmişdir. Şirə istehsalı üçün əsas etibarı ilə Göyçay rayonunda yetişən narlardan istifadə olunur.

Məhz Göyçay narı dünyada tanı-naraq, "əsl Azərbaycan narları" üçün sinonimə çevrilmişlər. Qöyçay narlarının elə dadi və dəyişməz keyfiyyətinin sırrı dünyanın heç bir yerində rast gəlinməyən unikal mikroiqlimin mövcudluğu və rayonun torpaq tərkibidi.

Ölkəmiz üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən belə bir qərarın qəbulunması Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti, UNESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın dəstəyi, Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi və Xarici İşlər Nazirliyi, UNESCO yanında Azərbaycan Respublikasının Daimi Nümayəndəliyi və UNESCO üzrə Azərbaycan Respublikası Milli Komissiyasının birgə fəaliyyəti nəticəsində mümkün olmuşdur.

Zümrüd BAYRAMOVA

FOTOFAKT: Rusyanın rəsmi xəbər agentlikləri “dqr”in təbliğatı ilə məşğuldur

Bu fakt tərəfsizliyi şübhə altında qoymaqla yanaşdı, imzaya hörmətsizlik və öhdəliyə götürülmüş vəzifənin icra edile bilinməməsi kimi qiymətləndirilə biler! Qondarma və quldur “dqr” rejiminin Rusiya sülhmeramlılarının nəzarətində qalan hissəsində “tehlükəsizlik şurasının sədri” vəzifəsinə teyin olunmuş Vitali Balasanyanın Xankəndi və s. ərazilərdə alkоqollу içkini, narkotikləri yasaq elan etməsi və bu yasağın Rusiya sülhmeramlılarına da aid edilməsi “qərarının” ardınca onun təbliğatı Rusyanın hakimiyyətə yaxın telekanallarında da təbliğ olunmağa başlayıb. SİA xəbər verir ki, tanınmayan, mövcudluğu olmayan bir ərazini “respublika” kimi təqdim edən, üstəlik quldur rejiminin nəzarətində qalan silahlı dəstələri “dqr”in “müdafıə ordusu” kimi qələmə verən ruslar Balasanyanın “qərarına” istinad edərək, az qala oraları bir “ölkə” olaraq təqdim edir.

Qeyd edək ki, onsuq da son günlər Rusiya sülhməramlılarının qarşısına qoyulmuş vəzifələrinin öhdəsin-dən gələ bilməmələri, yaxud tərəfsizlik nümayiş etdirmə-ləri yerinə erməni separatçılarına və silahlılarına dolayı dəstəklər göstərmələri Azərbaycan cəmiyyətində ciddi narazılıq və hiddət doğurub və belə bir anda Rusyanın hakimiyyətə yaxın TV-də, saytlarında, portallarında “dq”ın açıq-əşkar təbliği ilk növbədə üçtərəfli atəşkes bəyanatının pozulması anlamını verir, eyni zamanda belə bir təssürat yaradır ki, əslində sūlməramlıların davranışları ilə yanaşı, rus televiziyaları da ölkə rəhbərliyinin imza-sına hörmətsizlik göstərməkdədirler. Habelə, Rusyanın dövlət rəhbərliyi də baş verenlərrə biganə yanaşmaqdır. Məsələn, bir neçə gün əvvəl Hadrut və Xocavənd-də erməni silahlılarının hərbçilərimizə qarşı tövətdikləri di-versiya hadisəsindən sonra Rusiya müdafiə nazirliyi ta-beçiliklərində olan sūlməramlıların bu məsələyə dərhal müdaxile etməsi yerinə, həmin hadisədən 10 saat (!) rəsmi açıqlama ilə çıxış edib. Bu isə həm də belə deməyə əsas yaradır ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü qeyd-şərtsiz tanıdığını bəyan edən Rusyanın dövlət başçısının sözlərinə rəğmən, bu ölkənin müdafiə nazirliyinin rəsmi saytında qondarma və quldur rejimin bayraqı hələ də qal-maqda davam etməsi, üstəlik RIA Novostinin təbliğat aparması bir daha bizləri düşünməyə vadər edir.

Rövşən RƏSULOV

Qondarma rejim liderlərinin səhifələri bağlanır

Tənənəməmiş, qondarma Dağlıq Qarabağ Respublikasının Təhlükəsizlik Şurası, liderlərinin Facebook səhifələrinə sahib olmasını qadağan etməyi planlaşdırır. SİA xəber verir ki, bu baredə Rusiyaya məxsus RIA Novosti agentliyi məlumat yayıb.

Məlumatda bildirilir ki, bu barədə qondarma rejimin Təhlükəsizlik Şurası rəhbəri ictimali Televiziyyaya verdiyi müsahibədə bəyan edib. "Təhlükəsizlik Şurası iclasının gündeliyindəki ilk məsələlərdən biri də "Facebook" platforması olacaq. Əminəm ki, başda qondarma respublikanın prezidenti olmaqla, liderlərin də Facebook səhifəsinin olmasını qadağan edən bir qərar veriləcək", deyə Balasanyan öz müsahibəsində bildirib. Onun sözlərinə görə, hər bir strukturun məlumat vermək üçün öz mətbuat xidmeti yetərlidir. RİA Novosti yazır ki, bundan əlavə, vəzifəli şəxslerə iş vaxtı sosial şəbəkələrdən istifadənin işdən çıxarılması ilə nticicələşməsi barədə vəhdətdən da müdafiə

Inam Hacıvey

Ermənistan prezidenti Armen Sarkisyan 44 günlük müharibədə məğlubiyyətə uğrayan ölkəsinin üzləşdiyi ağır vəziyyətlə bağlı bir sıra etiraflar edib. O deyib ki, müharibədəki biabırçı məğlubiyyətin yükünü təkcə Ermənistana bugünkü cəmiyyəti deyil, gələcək nəsillər də daşıya-
caq.

Sarkisyan, həmçinin bildirib ki, müharibədə minlərlə gəncin ölümü həm cəmiyyət, həm onların ailələri üçün ağır faciədir. Demografik məsələlərə toxunan erməni prezyident bu istiqamətdə məğlub olduğunu gizlətmeyib.

"Azərbaycanlılar həm də informasiya və media müstəvisində müharibəye hazırlaşdırılar. Ermənistana bu müharibəni itirdi, ona görə ki, bununla məşğul olmadı. Azərbaycan Ermənistana qarşı informasiya hücumları edir, Ermənistanda isə qüvvələr bir-birlərinə ittihəm yağıdırılar"- deyə Armen Sarkisyan qeyd edib.

O, Ermənistana dövlətçiliyinin uzun illər dağıdılması prosesinin getdiyini vurğulayıb və nəticənin göz qabağında olduğunu bildirib. A.Sarkisyanın etiraflarını Azvisi-

Sarkisyanın etirafları:

Ermənistanın yalnız bir xilas yolu var

Sarkisyanın təzadlı fikirləri də diqqətdən qaçırı: "O, Azərbaycan ordusunun bu illərdə güclənməsini, hərbi məsələlərə milyardlarla dollar xərcləməsini etraf etdi, dron üstünlüyü qabartdı. Sonra da qeyd edir ki, məğlubiyyətin acı nəticələrini nəvələrimiz də hiss edəcək. Bu etiraflar doğrudur, amma nəticə çıxarmırsınız axı. Yaxşı, bu faciəvi durumunuz uzun müddət çəkəcək və nəvələriniz də bunun ağır nəticələrini görecəksə, hansı ağılla yenə bizimlə düşmənçiliyi saxlamağa, qisasa çalışırsan? Artıq normal münasibətlər qurmanın yollarını axtarmalısınız. Bizim üçün həqiqətən də maraqlı deyil ki, ermənilər bundan sonra ölkəmizlə əlaqələri bərpə edəcəklər, yay yox. Biz özümüz indiyə kimi necə inkişafda olmuşuqsa, bundan sonra da uğurlu istiqamətdə irəliləyəcəyik. Kifa-

on.az - a şəhər edən "Atlas" Araşdırma Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu deyib ki, ikinci Qarabağ müharibəsi və ermənilərin acı məğlubiyyəti Ermənistanda sosial-iqtisadi böhrana, gərgin mənəvi-psixoloji duruma səbəb olub.

Politoloq hesab edir ki, Ermənistana prezidentinin bu acı etirafları məhz rus dilində səsləndirilməsi təsadüfi deyil.

"Armenin fikirlərin rus dilində çatdırmasında çox önemli möqam id. O, təkər erməni xalqına deyil, sanki hər kəsə elan edirdi ki, bəli, çox böyük səhvər etmiş. Onun rus dilində danışması bəlkə de bize bir mesaj id. Çünkü erməni prezident öz dilində etiraflar etsəydi, yalnız xalqı anlayacaqdı, fikirləri qısa zamanda geniş müzakirələrə yol açmayıacaqdı. O, hətta Nikol Paşinyanın demədiklərini belə dile gətirdi ki, Azərbaycana necə məğlub oldular, cəmiyyəti bu acı faciələre necə sürükledilər. Amma maraqlı odur ki, Ermənistana rəhbərləri bu mövzuda hər şeydən danışsada, əsas məsələyə gələndə, onun üzərindən keçirlər. Həqiqi Sarkisyan da demədi ki, niyə yalnız onun xalqı üçün bu faciələr baş verir? Axi bu hadisələrin bir səbəbi var ki, o da hər zaman Azərbaycan və Türkiyəyə qarşı erməni cəmiyyəti və erməni siyasi élitəsi tərəfindən ərazi iddialarının ortaya atılmasıdır. Bu siyasi xəttin zərərlə olmasını ilk prezident olan Levon Ter-Petrosyan da anlamışdı. O zamanında etiraf etmişdi ki, hər iki ölkə ilə əməkdaşlığın yollarını aramaq lazımdır. Hətta bu, o Levon idi ki, onun zamanında torpaqlarımız işğal olunmuşdu. Amma bugünkü prezident əsas məsələnin üzərindən keçir, bu amili etiraf etmir".

Politoloq hesab edir, ermənilərin bugünkü bələlərinin əsas səbəbi hələ də ki qonşu ölkəyə qarşı düşmənçiliyi davam etdirmələridir.

"İndi müharibəni acı şəkildə məğlub olmusunuz və etiraflarını da dile gətirirsən. Ancaq yənə də kinli formada deyirsen ki, biz güclənib eks-həmlələr etməliyik. Demək istəyirsən ki, erməni xalqı yenidən müharibəyə hazırlaşmalı, Azərbaycan və Türkiyədən güclü olmalıdır! Onsuz da bundan sonra heç vaxt real görünməyəcək ki, Ermənistən Türkiye və Azərbaycandan güclü olsun. Bu həqiqətən də xülyadır. Sən əksinə olaraq cəmiyyətinə mesajlar göndərməli idin ki, biz indən belə hər iki ölkə ilə qarşıdurmaya getməməliyik, barışığın yollarını axtarmalıyıq. Regional layihələrdə iştirak etməli, varlı Ölkeyə çevrilmeliyik. Çünkü kasibliqdan, iqtisadi tənəzzüldən çox danışır. Maraqlıdır, bu cür siyasetle

belə bir regionda ağır iqtisadi durumdan, necə çıxacaqsınız? İnsanları kasibliqdan kütləvi şəkildə necə xilas edəcəksiniz? Həc erməni lobbisinin milyonları da bunun üçün size bəs etməyəcək. Arxayın olduğunu Rusiya isə ölkənizə heç qəpik də vərən deyil. Bu quyudan çıxmışın real yolu qonşu dövlətlərə əməkdaşlığı getmək, regional layihələrde aktiv iştirak etmək, sərhədlerin qapısını normal bər şəkildə hər kəsə açmaqdır. Yalnız ərazi iddialarından vaz keçsələr, real əməkdaşlıqlar mümkün olacaq. Ancaq ne Paşinyan, ne də Sarkisyan bu barədə bir dəfə də olsun etirafi dileyəcəklər. Nələrdə uduzmağınız, cəmiyyətinizin niyə parçalanması kimi etiraflar məğlubiyyətin əsl səbəbləri deyil. Qısaşı işğalçı siyaset onları uğuruma apardı və etiraf edib, bundan el çəkmirlərsə, bundan sonra da uğurumda qalacaqlar".

Elxan Şahinoğlunun sözlərinə görə,

yət qədər tərəfdaşlarımız, müttəfiqlərimiz var, qonşularla normal münasibətlər qurmuşuq. Bu əlaqələrin bərpası ilk növbədə Ermənistən özüne lazımdır və vacibdir. Azərbaycan bundan sonra yüz il də Ermənistansız keçinər. Nəqliyyat yollarımız Gürcüstəndən rahat şəkildə keçir, bize lazımlı olan Türkiyə ilə əlaqələrimiz problem-siz şəkildə qurulur. Özləri də gözəl anlayırlar bu zərureti, sadəcə görünür dili gətirməyə qorxurlar.

Təsadüfi deyil ki, son zamanlar bu məsələlər ətrafında bəzi erməni rəhbərlərən etiraflar da gəlmİŞdi. Bir nazir demişdi ki, Türkiye və Azərbaycan bazarlarına çıxış imkanı əldə etməliyik. Komitə sədrəri Azərbaycanla diplomatik əlaqələrin bərpasının vacibliyini dili gətirmişdi. Hətta düşünürəm ki, növbəti seçkilərde Paşinyan yene qələbə çalsı, o Türkiye və Azərbaycanla barışmağın yollarını arayacaq. Sadəcə olaraq hələ ki, indiki cəmiyyətləri revanş əhval-ruhiyyəsindədir. Bunu haradasa anlamaq olar. Çünkü yenice məğlub olublar və qıdas haqqında düşünürələr. Halbuki bu mümkün olan şey deyil. Bizi ya-xın gələcəkdə qıdas almaları real görünmür. Ola bilsin, Ermənistən prezidenti sonradan dediyimiz əsas etirafını edəcək. O, iki əsas qonşu dövlətlə düşmənçiliyi davam etdirə bilmərik deyəcək. Keçmiş prezidentin müşaviri olmuş Jirayr Libaridian bu mövzuda çox doğru bir fikir söylemişdi - "Əgər Ermənistən Türkiye və Azərbaycanla münasibətləri normallaşdırmasa, xəritədə özüne başqa bir yer axtarar". Bu çox acı həqiqət idi ki, o, öz xalqına bunu anlatmağa çalışmışdı".

VIDEOFAKT: Vitali Balasanyanın Allahverdi Bağırovla şok videosu üzə çıxdı!

Erməni terrorçusu haqqında ilginc faktlar

Quldur "dqr" rejiminin başçısı Araik Arutunyan tərefindən "tehlükəsizlik şurasına" təyin olunmuş yeni "rəhbəri", birinci Qarabağ mühəribəsi zamanı azərbaycanlılara qarşı xüsusi qəddarlığı ilə seçilən Vitali Balasanyanın 90-ci illərə aid videosu mövcuddur. SİA-nın eldə etdiyi videomateriala görə, Vitali Balasanyan BMT missiyasının nəzərəti altında Azərbaycan tərefi ilə əsirlərin və meyitlərin dəyişdirilməsi ilə bağlı görüşdə Milli Qəhrəmanımız Allahverdi Bağırovla birlikdə yer alıb.

Balasanyan 2016-cı ildə baş verən Aprel döyüslərində də yaxından iştirak edib

Xatırladaq ki, Balasanyan Dağılıq Qarabağdakı seperatçı rejimin keçmiş rəhbəri Bako Saakyan tərefindən qondarma rejimin "Təhlükəsizlik Şurasının" rəhbəri vəzifəsindən azad olunub. Qeyd etdiyimiz kimi, bu şəxs yenidən Araik Arutunyan tərefindən sözügedən "vəzifəyə" təyin edilib.

Daha bir xatırlatma edərək diqqətə çatdırıq ki, Vitali Balasanyan 1990-ci illərin əvvəlində Əsgəran rayonunda yaradılan "özünümüdafiə qüvvələrinin"

komandiri olması ilə yanaşı, həm də quldur rejiminə "müdafie nazirliyi" edib. Balasanyan 2016-cı ildə baş verən Aprel döyüslərində də yaxından iştirak edib. O, əvvəlki "president" Bako Saakyanın rəqibi olub və 32,5% səs toplayıb.

**Mointe Melkonyan
Vitali Balasanyan
qətlə yetirib?**

Vitali Balasanyanın adı daha iki böyük qalmaqla hallanıb. Bunlardan biri də onun ötən əsrin 90-ci illərinin əvvələrində digər erməni terrorçusu Monte Mekonyanı qətlə yetirdiyi bildirilir. Bu iddianı "dqr" in sabiq "müdafie naziri" Samvel Babayan irəl sürmüdü. İkinci qalmaqla isə Paşinyanın sonuncu başşəbələli Şuşa səfəri zamanı yəşanıb. Jurnalıtlar Vitali Balasanyan-

dan son günler cəbhədə baş veren atışmalar barədə soruştular. Balasanyan isə Prezident İlham Əliyevlə Paşinyanın görüşünə işaret edərək "gedin onu "lift danışqlarının" aparcısi Paşinyandan soruşun", - deyib.

Daha bir maraqlı xatırlatma budur ki, bir neçə il əvvəl Ermənistən mətbuatına verdiyi açıqlamasında Vitali Balasanyan bildirmişdi ki, o Azərbaycanın Milli Qəherəmanı Allahverdi Bağırovla yaxşı münasibələrde olub. Onun iddiasına görə, mərhum Milli Qəherəmanımızın işğal altında olan Ağdam rayonu ərazisindəki məzarını da dağıdılmışdan o qoruyub. Lakin onun yalanı sonradan üzə çıxb. Ağdam işğaldan azad edildikdən sonra Allahverdi Bağırovun məzəri demək olar ki, dağıdılb və erməni vandalizmə məruz qalıb.

Qeyd edək ki, bugündərə yenidən "vəzifəyə" yiylənmiş Balasanyan "arsaxı" Rusyanın və Ermənistən yardımımı ilə geri qaytaracaqlarını bildirib, üləce də bir sırə səsli-külyü qərarlar irəli sürməklə özünü gündəmə qaytarıb. 1990-ci illərdə onun Allahverdi Bağırovla birgə BMT missiyasının nəzərəti altında əsirlərin və meyitlərin dəyişdirilməsi videosuna linkə toxunmaqla, həmçinin Quarkod vasitəsi ilə baxa bilərsiniz.

Rövşən RƏSULOV

"2021-ci ilin dövlət bütçəsi reallığa əsaslanır və günün nəbzini əks etdirir"

“2021-ci ilin dövlət bütçəsi reallığa əsaslanır və günün nəbzini əks etdirmək baxımdan xarakterikdir. Bütçə dövlətin iqtisadi siyasetinin prioritet istiqamətləri üzrə qarşıda duran vəzifələr əsas götürülərək hazırlanmış və bilavasitə xalqın mənəfeyinə uyğun tərtib edilib”.
SİA-nın verdiyi məlumatə görə, bu fikirləri Milli Məclisin Aqrar siyaset komitəsinin sədri Tahir Rzayev deyib.

Tahir Rzayev bildirib ki, bütçə layihəsinə əsasən üç vacib istiqamət üzrə maliyə vəsaitlərin daha çox ayrılması dövrün tələbidir və hər bir vətəndaş tərefindən müsbət qarşılıQLAqdır. Əvvəlki illərdə olduğu kimi bütçə sosial yönümlüdür və bütçə vəsaitinin 38,9 faizi əhalinin sosial müdafiəsinə sərf edilecəkdir ki, bu da dövlətimizin insanların sosi-

al vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına göstərdiyi qayğı və diqqətin bir dənə əyani ifadəsidir. Bu, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin insanların həyatının sağlamlaşdırılmasına, normal yaşayışa istiqamətləndirilmiş sərəncam və qərarlarına uyğundur və hər bir insanın ürəyindəndir.

"Vətən müharibəsi nəti-

cəsində işğaldan azad olmuş ərazilərin bərpası və yenidənqurma işlərinin aparılması, vətəndaşlarımızın öz ata - baba yurdlarının qaydışının təşkili ilə əlaqədar bütçədən 2,2 milyard manat vəsaitin ayrılması başa düşüləndir və elbətə ki, imkan daxilində bu vəsait daha da artırılmalıdır. Öləkenin müdafiəsinin və təhlükəsizliyinin təmin

olunması üçün bütçə vəsaitinin əvvəlki ilə nisbətən 31,1 faiz artırılması çox vacibdir və bilavasitə vətəndaşlarımızın təhlükəsiz yaşayışına, sərhədlərimizin hərəkəflə qorunmasına zəmanətdir. Sözsüz ki, dövlət bütçəsində vacib olan digər sahələrdə vəsaitlərin artırılması nəzərdə tutulub ki, bu da iqtisadiyyatımızın davamlı inkişafda olduğunu bir göstəricisidir. Bu əlbətə ki, 2021-ci ildə Azərbaycanda bərpa və yenidənqurma işlərinin daha sürətlənməsinə, əhalinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşmasına, Öləkenin müdafiə qüdretinin möhkəmləşsinə imkan verəcək", - deyə komitə sədri vurgulayıb.

Ermənistanda etirazçılar kütləvi şəkildə həbs edilir

Kütləvi hebslər və polisle kütləvi toqquşmalar İrevandakı Ermənistən parlamentinin qarşısındaki etiraz mitinqindən başlayıb. SİA xəbər verir ki, bu barede Rusiya məssus Ren TV xəbər saytı məlumat yayıb, məqalə dərc edib. Məlumatda qeyd edilir ki, bu barede Ren TV-ye İzvestiya müxbiri xəbər verib.

Bildirilir ki, bir qrup Nikol Paşinyanın müxalifləri millət vekillərinin geldiyi hökumət binasının girişində yerləşiblər. Etirazçılar görə, onlar bu yolla xalq nümayəndləri üçün "xəcalet dəhlizi" yaradıblar.

Xatırladırlı ki, İrevandakı etiraz aksiyaları noyabrın 10-na keçən gecə Ermənistən və Azərbaycan liderlərinin Rusiya ilə birlikdə Qarabağda atəşkəs barədə razılışma imzalamaşından sonra başlayıb və müxalifet Paşinyanın imkansız lider kimi istefasını tələb edir. Kütləvi informasiya vəsítələri 2008-ci ildə Paşinyanın on nəfərin olduyü, 200-dən çox insanın yaralandığı iğtişaşların təşkilatlarından biri olduğunu da xatırladır. Ancaq o, Ermənistən baş naziri olduqda, Öləkenin keçmiş prezidenti Robert Koçaryanın rəhbərlik etdiyi keçmiş səlahiyyətlilər bu işə qarışdırılıblar. Koçaryan isə özü barəsində ittihadları saxta adlandırb. Qeyd olunur ki, 16 noyabr tarixində Ermənistən prezidenti Armen Sarkisyan hakimiyəti milli razılıq hökumətinə ötürməyin və yeni parlament seçkiləri keçirməyin lazımlı olduğunu bildirib.

Inam Hacıyev

Qandırmaq istəyib yandırınlar

Tehmasib Novruzov

Mənim kifayət qədər yaşım var. Və hayatın görmədiyim nəinki üzü, heç astarı da qalmayıb. Kommunist rejimin diktatarasını da yaşamışam, bu rejimin dağılıb "yenidənqurma" adı altında "yenidənqırma" dövrünü də görmüşəm. İmperya caynaqlarından qurtulub azad dövlət uğrunda savaşa da görmüşəm, sosialist ictimai-iqtisadi sistemindən azad bazar iqtisadi sistemə keçid dövrünü də görmüşəm, yeni ictimai-iqtisadi sistemdə də yaşamışam.

Ən mühümü isə, bir inqilabın, iki mühəribənin canlı şahidi və iştirakçısı olmuşam. Yurd-yuvasını tərk edub məcburi köçküň həyatı yaşıyan, bu mənəvi, cismani və iqtisadi əzablarla dolu yükü də daşıyan yüz minlərdən biri olmuşam. Bir sözle, bir insanın həyatında baş vere bileyək elə ictimai hadisə yoxdur ki, bu qısa ömrümüzə onu yaşamamış olum. Həm də tanınanlar təstiğ edə bilər ki, sadəcə müşahidəçi deyil, bütün bu proseslərin fəal iştirakçısı olmuşam. Yəni ictimai fəal vətəndaş olduğumu çəkinmədən deyə bilərəm. Bununla belə inди durumda bəzi baş verənləri anlamaq üçün "xatiri-qəmmalımlı" ne qədər məşğul etsəm də, anlaya bilmirəm ki, bilmirəm. Ona görə qələmi aldım elime, bunu yazıb oxucularından kömək istəmək zorunda qaldım ki, bəlkə kimsə məni qandırıbildi.

Düz iki yüz yetmiş iki il əvvəl böyük fateh Nadir Şah Əfşar dönyasını dəyişib. Elə onun vəfatından başlayaraq millətimiz parçalanmağa, bölünməyə başlayıb. Bölünə-böülüne kiçilmiş kiçilə-kiçilə kimlərə qul olmağa məhkum olunmuşuq. Düz iki yüz yetmiş ildi ki, bu millət qəlebə, zəfer təşəni ilə alışış yarındı. Ulularımızın bize miras qoyub getdiyi Vətən dediyimiz torpaqlarımızın onda birində güclə öz dövlətimizi qurmağıza rəğmən, bunu da bize çox görənlər hay adlanan bir tayfanın eli ile onu da parçalamış istədi. Ve nəhayət millətimiz yeni bir fateh yetişdi. Bu fateh bizi sadəcə böyük dünya güclərinin vassalı olmaq təhlükəsindən xilas etmədi, həm də dönyanın yüz illərdir zərrə-zərrə irəli apardığı bu cırkınlı oyunu pozdu. Üstəlik türk dönyasının yüz illik həsrətindən sonra mənəvi bağlılığını ərazi bağlılığına qovuşdurdu. Bütün dünya güclərinin təzyiqlərinə mərdi-mərdənə sine gərib millətini həm tarixi bələdan, həm işğaldan azad etdi və həm də millətimizin eyilməş qürurunu dikəldi. Tarixdə mənsub olduğu xalqa, lideri olduğu bir məmlekətə iqtidarı dövründə bu qədər tarixi xidmətlər göstərən şəxsiyyətləri barmaqla saymaq olur. Hələ iqtidarda olduğu on yeddi il ərzində ölkəsinin iqtisadi, hərbi, mədəni, sosial, müasir texnologiyalar, tikinti-abadlıq işləri baxımdan həndəsi silsilə ilə irəli aparmasını demirəm. Bütün bunları kimse görmür və eşitmirsə, deməli kor və kardı. Görüb eşitməyənlər isə nənkör və "nankar"dı. Elə demək istədim bəzən nankor və "nankar"lara aiddir. Oturub qəşəng-qəşəng kresləda, üçdə alacaqları, beşdə verəcəkləri olmayan "beş-eshəkli xoca" kimi millətə dərs verən bəzən "nankar"lığının adamlara nəyi qandırmağa çalışır, bax onu anlaşımda zorlanıram. İnsafən, bəzən siyasişlərimiz müxalifə olşalar da, obyektivlikdən uzaq düşmürələr və problemlərə diqqət celb etməklə yanaşı ölkə başçısının tarixi zəfərini də gözdərət etmirlər. Amma bəzən özünü-sözünü bilməyənlər, bir qismi Bakıdakı küləfiringisində, bir qismi də dönyanın müxtəlif qütbərlərində oturub, bəlkə də uzanıb(!), yənə ağızlarına gələni söyləyirlər.

Sən demə bəzən qəlebəni Azərbaycan ordusunu yox, rus ordusu qazanıb, bağışlayıb bize! Lənətə gələsən kor şeytan. Bilmirəm bundan da böyük şərəfsizlik eşidən ya görən olubmu? Yüz illərdə erməni dövlətin hər yerindən yiğib Azərbaycan torpaqlarına doldurur, burda onlara qondarma dövlət yaranan bir imperiya ermənidən torpaqları alıb verib bize. Bişmiş yox e, bişmişmiş toyوغun da güləməyi tutan bu fikri səsləndirənlər kimə, nəyi qandırmaq istəyirlər? Əvvəla, əger beledidirsə de (baxmayaraq ki, bunun bəzən ehtimalı sıfırdır), bu da Azərbaycan liderinin qüdrəti diplomatiyasının təntənəsi kimi təqdir olunmalıdır ki, iki yüz ildi bizi sorub qanımızı içən bir imperiyani bu addımı atmağa vadar edib. Yəni onların bu dedikləri də eslində ölkə başçısı üçün minus yaradacaq bir məqam deyil. Ancaq axı bu deyimi ilə bu zatlıqların minlərlə şəhidlərimizin, qazılərimizin, ümumən Azərbaycan əsgərinin qüdrətini kiçiltmiş olur. Bunun fərqində deyilmi bunlar?

Xülasə, ona görə yazıya başlıq da bu qandırmaq istəyənlərle bağlı qoydum. Bunlar kimlərisə qandırmaq isteyirlər. Amma özləri də qanmırlar ki, əslində qandırmaq isteyərkən yandırırlar. Kimi, yaxud nəyi deyə soruşsanız cavabı da var: təbbi ki, özlərinizi!

TƏRS BAXIŞ

Qarabağda 44 gün da-

Qvam edən zəfər yürüşünün ardınca dizə gələn, rüsvayçı kapitulyasiya sənədində imza atan Ermənistən rehbərliyi və "dqr" marionetlərinin deyəsən yavaş-yaşaş "buynuzları" çıxmışa başlayıb. Söz yox ki, bu cür "buynuzçixamlar" heç də erməni tərəfinin özünəgүvənlərindən irəli gələn hal deyil. Bu, ilk növbədə üçtəraflı bəyannamə əsasında əldə olunmuş atəşkəsin (sülh razılaşması ilə səhv salınmamalıdır - R.R.) məhz atəşkəs razılaşmasının nəticəsidir ki, həmin bəyannaməyə görə ermənilərin dadına növbəti dəfə yenə də ruslar çatdı.

Əgər bu gün məğlub Ermənistənin baş naziri Nikol Paşinyan Azərbaycan üçün nəzərdə tutulan Zengəzur dəhlizinin əvəzinə Naxçıvandından yol istədiyini həyəscasına deyirse, Araik Arutunyan "dqr"de vəzifə təyinatları həyata keçirirse, yaxud quldur rejimin "təhlükəsizliyini" təmin edən Vitali Balasanyan əçıq-aşkar "artsaxın" Ermənistənin və Rusyanın dəstəyi ilə geri qaytarılacağını bəyən edir, Hadrutda, Xocavənddə və Rusiya sülhmeramlı kontingentinin nəzarətinə verilmiş digər ərazilərdən sızaraq Azərbaycan əsgərinə təref terrorçu silahı tuşlanırsa (sabah həmin silah məlki vətəndaşlarımıza da tuşlana bilər), Laçın dəhlizində rusların gözləri öündən Ermənistəna aid hərbi texnikalar keçirə - bütün bunların təməlində şübhə deyil, reallığın dayanması artıq faktdır!

Məgər təkcə bu faktın özü rus kontingentinin bilavasitə erməni maraqlarına xidmət etməsini sübut etmirmi?

Artıq o da yavaş-yavaş məlum olmağa başlayır ki, Rusiya sülhmeramlısı, sadəcə, rəsmi status daşıyırlar, gerçeklikdə, əməli fəaliyyətdə isə ortada "sülh məramı" adı altında sülh mərəmsizliyi dayanmaqdadır. Bunun isə kökü Kəlbəcərin, Ağdamın, Laçının boşaldılması zamanına gedib söykənir. Xatırlayırsınızsa, həmin ərefələrdə Azərbaycandan əlavə vaxt istəyen ermənilər bu vaxt ərzində öz kirli, idbar əməllərini davam etdirildilər - illər boyu işğal etdikləri azərbaycanlıların evlərinə od vurdular, ağacları baltaladılar, meşələri yandırdılar, özü də məhz Rusiya sülhmeramlılarının gözləri öündə. İndi davam edən pröseslər də həmin məsələlərin təməlinə söykənir. Ən adı bir detala diqqət yetirək: nəyə görə Azərbaycan vətəndaşı Kəlbəcərdə yerləşən və tariximizin incisi sayılan Xudavəng alban monastırına rahat şəkildə gedə, oranı ziyaret ede bilmir, yaxud rus sülhmeramlılarının rəsmi icazəsinə almalı olur, amma ermənilər həmin monastırı rahat qaydada gedir, üstəlik, nikah və s. mərasimlərini həyata keçirirlər. Üstəlik, bu da azmiş kimi, azərbaycanlıların nəinki monastırın ərazisində, eləcə də daxiline girməsinə qadağalar qoyulur - Azərbaycan torpağında! Məgər təkcə bu faktın özü rus kon-

ile hansı səbəbdən maraqlanırlar? Suallar açıq qalmadıqda davam edir və belə davam edərsə, qarşıya növbəti problemlərin çıxacağını, ya da qəsdən yaradılmasını da istisna etmek olmaz!

Düzdür, bəzi məsələlərdə bildirilir ki, Rusiya prezidenti Vladimir Putin Qarabağın Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi olduğunu bəyan edir, amma bu bəyənatın kökündə səmimiliyə necə inanmaq olar?

Azərbaycan xalqı arasında böyük nüfuza malik, həm də səmimi dostumuz hesab edilən Maksim Şevçenkonun bugündə səsləndirdiyi bir fikri ni xatırlatmaq yerinə düşərdi. O, bildirir ki, Putin həmin bəyənatı səsləndirir, amma Rusiya dövlətinə, Kremlə bağlı telekanallarda Xankəndi açıq-aşkar tanınmayan "Dağılıq Qarabağ Respublikası" adlandırılır, üstəlik "stepanakertin" (Xankəndinin) "dövlət strukturlarının" fəaliyyəti barədə söhbətlər aparılır, rus sülhmeramlıları ilə qarabağlı ermənilərin arasındaki səmimilik reklam edilir. Hətta məktəblərdə Rusiya Federasiyasının bayrağı ilə "dqr"in əski parçası yanaşı qoyulur (?!) Məgər bu faktın özü də bəlli nəticələrə gəlməyə zəmin yaratmırı? Və ya rus sülhmeramlılarının, əslində, yumşaq desek, sülh mərəmsizləri olduğunu isbatlamırı? Bu xüsusdan çıxış edən Şevçenko erməni poliqoloqu İskəndəryanın proqnozunu da mümkün hesab edir. O bildirmişdi ki, proseslər üçüncü Qarabağ müharibəsini qaçılmaz edir!

Çətin və kifayət qədər mürəkkəb bir proses olmasına baxmayaraq, qardaş Türkiye silahlı qüvvələrinin ölkəmizdə, xüsusilə Qarabağa gelişinə yol açıqdır

Yeri gəlmışkən, gündə rəsmi məruzələrində ermənilərin yaşadıqları anklav ərazilərin xəritəsində həttə bir kədindən yarısını belə nəzarət etdikləri ərzilərə qatmaq, ardınca isə onu ictimai-leşdirmək planlarını necə başa düşmək olar?

Bu gün haqlı olaraq suallar qüvvəsində qalmadıqdadır ki, hansı səbəbdən Türkiye sülhmeramlı kontingentinin Azərbaycana gəlişi gecikir? Əslində, bu sualın özündə də siyasi məqamlar dayanır və əsasən Cənubi Qafqaz regionunun nəzarətdə saxlanması

amili dəha çox öne çıxmışa başlayır. Çətin və kifayət qədər mürəkkəb bir proses olmasına baxmayaraq, qardaş Türkiye silahlı qüvvələrinin

ölkəmizdə, xüsusilə Qarabağa gelişinə yol açıqdır və həmin prosesin tezliklə reallaşdırılacağına da şübhə etmək olmaz. Sadəcə, bu məsələdə də məlum rus səddinin dayanması gerçəklidir, amma inidiki dünyada her şey dəyişir və müasir siyasi texnologiyalar, strategiyalar imkan verir ki, Türkiye - qardaş ölkə olaraq bu məsələdə də qısa müddətdə Azərbaycanlı qardaşlarının yanında olacaq. Əslində yanındadır, çünki bu gün hərbi strateji tərəfdəsimiz olan Türkiyənin hərbi heyətinin bir hissəsi Azərbaycandır və qısa müddətdə gözənlənilməyən anda hərəkətə keçmək gücünü saxlamaqdır.

Beləliklə, hadisələr bir-biri tez-tez dəyişir və Qarabağımızda 44 gün ərzində düşmən tapdağından azad edilən ərazilərimizle yanaşı, yerdə qalan hissəsinin də birəfəlik təmizlənməsi prosesinə start verile bilər. Artıq bu proqnozların işartilari görünməyə başlayır və rus sülhmeramlılarının gerçəkdə sülh mərəmsizləri, hətta təhrik məramlı addimları da bu cür nəticələr hasil edir.

Rövşən RƏSULOV

Sülh mərəmsizlər: son proseslər bu cür qənaətə gətirir!

Yaxud, düşmən yenidən quduzlaşıb və onun burnu yenidən ovulmağa məhkumdur

tingentinin bilavasitə erməni maraqlarına xidmət etməsini sübut etmirmi?

Belə davam edərsə, qarşıya növbəti problemlərin çıxacağını, ya da qəsdən yaradılmasını da istisna etmək olmaz!

Məgər bu gün Qarabağdakı quldurlar dəstəsinin rəhbərləri yenidən hədyan tipli bəyənatlar səsləndirirlər, bu imkanı onlara yaradan da rus kontingenti deyilməlidir? Rusiya sülhmeramlıları nəyə görə yalnız ermənilərin məskunlaşdırıldığı ərazilərə gün ərazində yüzlər mənşəyi bilinməyən "məlki" şəxsləri kütəviliyə həmin ərazilərə doldurmaqla məşğuldur? Bəs Xocalıdan, elə Xankəndinin özündən, eləcə də digər ərazilərimizdən erməni işğalı, terroru nəticəinde qaćqın və məcburi köçküň düşmüş azərbaycanlıların taleyi

Vətən daşına dönük çıxanlar...

Deyir, Vətən bir millətin üzərin-də yaşadığı coğrafiyadır. Torpağı vətən edən millətin onda yaşadığı tarix, onunla qurdugu mədəniyyət əlaqələridir. Vətən millətin doğulduğu, doydugu, sığındığı və maddi-mənəvi varlığını davam etdiriyi yerdür. Vətən millətin evi, millət də vətəndə yaşayan ailədir. Vətən bizi qoruyan anadır.

Cüntki biz onun sayesində inkişaf edir ve yetkinleşirik. Vətən gözümüzün dünyada ilk gördüyü torpaqdır. Bəs dünyaya bu torpaqda göz açan, bu torpağa sığınan, özünü "azərbaycanlı" şayan, bu vətənin "vətəndaşı" niye vətən daşına dönük çıxır? Böyük şairimiz Məmməd Araz dediyi kimi: "Vətən daşı olmayandan, olmaz ölkə vətəndaşı!".

Ancaq bu gün "ermənidən betər" olan, niyyət və əməli daha çox Azərbaycanda daxili sabitliyi pozmağa yönələn, fəaliyyəti ile hər zaman ölkəmizin nüfuzunu zədələməyə çalışıyan ifrat dağıdıcı müxalifət əslində, anti-azərbaycançı şəbəkenin bir təmsilçisi kimi çıxış etdiyini istər-istəməz faş etməkdədir. Bu aksiomadır ki, erməni xüsusi xidmet orqanlarına xidmet edən hər kəs, şübhəsiz ki, Azərbaycanın düşmənidir. Bu yerde ermənilərin dostları ilə dostluq edən "Milli Şura"çılar kimdir? Nə araşdırmaq lazımdır, nə də fikirləşmək. Cavab bəlliidir. Çünkü Vətən daşına dönük çıxanlar bu ölü qurumda toplaşıb. Ancaq bu gün istər Əlişli, Cəmili, İsasi, Arifi, Gültəkini... və bu kimi satqın və əxlaqsızlar Azərbaycanda xaotik bir durumun formalşamasını arzulasalar da, arzuları elə bir daşa dəyir ki... sonda xalqın nifretinə düşər olurlar.

Bu gün özünü "qazi" adlandıran Tofiq Yaqublu kimilərin ortaya düşərek, Azərbaycan xalqının Vətən Mühəribəsindəki qələbəsi ilə bağlı böhtənlər sözlər deməsi, doğurdan da böyük şairimizin dediyi kimi, belələri Vətən qədrini bilməzler. Bu artıq sağalmayan siyasi xəstəlikdir. Bu siyasi xəstəlik illərdir ki, vətən satqınılığı ilə müşayiət olunur.

Cüntki illər idi ki, sevimli Qarabağımız düşmən tərefindən işğala məruz qalmışdı. Odu-ocağı yağmalanmış, torpağı talanmış Qarabağımızın həsrəti qəlbimizi göynərdirdi. Azərbaycanımızın üzük qaşı, konservatoriyanın beiyi sayılan Şuşamızda, bütünlükə ata-baba torpaqlarımızdı murdar düşmən "yanları" gəzirdi. Qarabağımız dardadır, bizi səsleyir, bizi gözleyir, bizzən kömək diləyir. Bu torpaq yad elləri, yad nəfəsləri, yad dilləri qəbul etmir. Çünkü bu torpaqlar paklığı sevir, müqəddəsdir! Bu torpaq "Vətən" kəlməsinə həsrət idi. Biz də bu ulu torpağın həsrətindəydi.

Bu gün bu Vətən Mühəribəsinin qələbəsi qanmayanlar bir daşa anlamalıdır ki, Qarabağ bizimdir!, Qarabağ Azərbaycandır! Çünkü Azərbaycan haqq yolundadır, bütövlüyümüzün bərpası uğrunda vuruşduq!. Bir daha dünyaya sübut etdi ki, Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev dəmir yumorunu ilə bərkîyen siyaseti qarşısında acizdir: "Yaxşı, biz indi öz gücumüze güvənərək bu torpaqları şəhid verəverə, qan tökə-tökə azad edirik, bize "daya-

nın" deyirsən, ona de ki, çıx. Demir. Bize deyir dayan. Dədim dayanmayacağım mən. Heç kim məni dayandırıa bilməz və dedim tələb edirəm səndən Paşinyan, şəxsən özün, sənin xarici işlər nazırın, nə bilim o biri, bu biri yox, şəxsən özün öhdəlik götürməlisən, tarix verməlisən nə vaxt redd olursan bizim torpaqlarımızdan. Bax bu bəyanatda o öhdəlik var.

Məcbur edirik onu, məcbur etdik, zorla məcbur etdik, başına vura-vura məcbur et-

dik, bütün bədəməllərinə görə, o donuzları bizim məscid-lərimizdə saxlaşdırığına görə. Bizim məscid-lərimizdə donuz saxlayan özü donuzdur. İndi bu sənədə öhdəlik var. Dekabrın 1-nə qədər redd olacaq qalan

işgal edilmiş torpaqlardan. Ona görə məsələnin hərbi yolu var. Amma mən deyirdim, istəyirəm ki, bu hərbi mərhələ də dəyansın, keçək siyasi mərhələyə. Nə oldu? Mən deyən oldum. Bax, bu gün mən deyən oldum.

Hərbi mərhələ başa çatır, keçirik siyasi məsələyə. Demək olar ki, bize maksimum sərf edən sənəd imzalandı. Paşinyan onu imzaladı. Başqa yolu yox idi. Əslində, bu, məglubiyətin etirafıdır. Bu, hərbi kapitulyasiyadır. Prinsip etibarilə mən tələb edə bilədim ki, gəlsin otursun orada, aşağıda, bax orada imzalasın onu. Amma mən belə adam deyiləm. Mən nə üçün kimse alçaldım. O onsuza özünü alçaldıb. Bu rəzil duruma özü-özünü salıb. Gərək orada qarnını qabağa verib, sərəx vəziyyətdə Cidr düzündə rəqs edənə bu günü fikirlesərdi ki, gün gələcək hesabını verəcəksən, verirsən. Bax belə. Heç kim bizimlə zarafat edə bilməz. Heç kim Azərbaycan xalqının səbri ilə oynaya bilməz. Heç kim bizi təhqir edə bilməz. Edərsən, dərsini alarsan. Necə ki, dərsini vermişik".

Bəli, bundan sonra da özgəsinin torpağına göz tikənlərin dərslərini verəcək, bizim canavar kimi üstünüzə şığıyan dəmir, cəngavər, qoxmaz əsgər və zabitlərimiz. Bu gün bu torpaqları satan AXCP-Müsavat, daha nə bilim

Ortada meymun kimi oynadılan "Milli Şura" kimi erməni yalaqları bilməlidirlər ki, Qarabağ Azərbaycandır" nöqtəyə Qarabağ Azərbaycandır! Çünkü bu yol haqq yoludur, birləyimizin yoludur! Bu yol Azərbaycanımızın ərazi bütövlüyü yoludur, ədalət yoludur, həmrəylik yoludur, azadlıq yoludur! Bu yol Xalq-İqtidar birləyinin yoludur!

Və bu gün AXCP, Müsavat və "Milli Şura"-da olan satqınlar, daha doğrusu Vətən daşına dönük çıxanlar bilməlidirlər ki, yaxın zamanlarda xalq onların da cəzasını verecek. Bu satqınlar bir daha anlamalıdır ki, tarix qalibləri mühakime etmir, həm də bu qalib haqq işi uğrunda qələbə qazanırsa!

RƏFIQƏ

"Özünü radikal müxalifət adlandıranlar çalışırlar ki, Azərbaycanın möhtəşəm qələbəsini kiçiltsinlər"

Bəzi dairələr Azərbaycanın 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycanın şanlı qələbəsini həmzə edə bilmir. Bunu trend-e Milli Məclisin deputati Cavid Osmanov deyib. Deputat bildirib ki, bəzi xarici dairələr və sapı özümüzən olan baltalar, yəni xarici dairələr və erməni lobbisini birbaşa xidmət edənlər bütün vasitələrlə çalışırlar ki, Azərbaycanın bu böyük qələbəsini kiçiltsinlər: "Bu mənada xüsusilə özünü radikal müxalifət adlandıranlar, əslində ömürlərini Ermənistana xidmet edənlər, o cümlədən Tofiq Yaqublu, Əli Kərimli kimiləri çalışırlar ki, Azərbaycanın bu möhtəşəm qələbəni kiçiltsinlər. Azərbaycan xalqının birlik nümayiş etdirərək Ali Baş Komandanımız ətrafında six birləşməsi özlərini radikal müxalifət adlandıranları içindəki kini, küdürü tamailə üzə çıxardır. Bunların xidmət etdiyi erməni havadarları və erməni lobbisi bunların qarşısında tapşırıq qoyub ki, Azərbaycanın qələbəsini kiçiltsinlər.

Azərbaycan xalqı birləşib, vəhdət olub və Azərbaycanın qarşısında duran ən böyük problem olan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi həll edilib. Yəqin Əli Kərimli də, Tofiq Yaqublu da unudublar ki, bizim 30 il əvvəl işğala məruz qalmış torpaqlarımız ele onların hakimiyyətdə olduğu zamanda itirildi.

Azərbaycan 44 günlük müharibədə Ermənistana ordusunu darmadağın etdi, dünya erməniliyinə, onların havadarlarını qalib geldi. Ancaq Əli Kərimli, Tofiq Yaqublu kimiləri bu gün Ermənistana xidmət etdiklərini açıq şəkildə nümayiş etdirməklə Azərbaycanın haqqı qələbəsinə kölgə salmağa çalışırlar. Əlbəttə ki, Azərbaycan ictimaiyyəti onlara öz sözünü deyir, onlar artıq tarixin zibilliyyətdərlər və onlar bugünkü mövqeləri ilə bir daha nümayiş etdirirlər ki, Azərbaycan xalqını, dövlətçiliyini heç zaman sevmeyiblər".

"Ermənistanda "qara zolaq" dövrü başlayıb"

"4 4 günlük müharibə və acı məglubiyət Ermənistanda əsaslı sosial, iqtisadi böhrana, gərgin mənəvi-psixoloji duruma səbəb oldu." Bu sözləri SİA-ya verdiyi açıqlamasında Beynəlxalq Dialoq və İnnisaf Alyansının sədri, Azərbaycan Milli QHT Forumunun vitse-prezidenti Nüşabə Məmmədova deyib.

Alyansın sədri qeyd edib ki, bu işgalçi ölkədə daxili qarşıdurma pik həddən çatıb. "Ermənistən müxalifətinin liderlərindən olan Vazgen Manukyan İrvanda etiraz yürüyündə çıxışı zamanı bildirdi ki, "Ermənistən hər şeyi itirmekdə davam edir. Bu ya Ermənistən dənə xəritəsindən tamamilə yox olması, ya da heç kimin hesabda almayıacağı səfil bir ölkəyə çevrilmesi ilə nəticələnəcəkdir." Oxşar fikirlər Rusiya siyasetçiləri, rəsmiləri tərəfindən de səsləndirilib. Ermənistənən hazırlı vəziyyəti Aleksandr Puşkinin acıq yaxşı qadının hədsiz arzularından bəhs edən məhsur "Sınıq bir çuxurda qalmaq" nağılına bənzəyir. 100 il bundan önce Azərbaycan tarixi torpaqlarında 9 min kv.km. ərazidə özüne dövlət yaradılmasına nail olan Ermənistən, öz ərazilərini Azərbaycan torpaqları hesabına artırıb və bununla da kifayətlənmədi, ikinci erməni dövlətinin yaradılması planını cizdi. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin emri ilə Azərbaycanın Şanlı Ordusu 44 günlük hərbi əməliyyatlarda Ermənistəna həddini bildirdi. Hazırda yerlərdə sürünən Ermənistanda "Qara zolaq" dövrü başlayıb. Öz əhalisinin tehlükəsizliyini təmin edə bilməyen hökumət, parlamentarilər yeganə çıxış yolunu Ermənistanda Rusyanın digər hərbi bazasının yerləşdirilməsini teklif edirlər. Bu dəfə Azərbaycanın yeni işğaldan azad olunan ərazilərinə yaxın sərhəddə. Ermənistən əhalisi hökumət və ya ordu tərəfindən qorunacaqlarına inamsızdır", deyə Nüşabə Məmmədova bildirib.

Paşinyandan Naira Zöhrabyana zərbə: parlamentdəki vəzifəsindən məhrum edildi

Ermənistən parlamentinin növbədənən iclasında həkim "Mənim addımım" bloku "Çiçəkənən Ermənistən" fraksiyasının deputati Naira Zöhrabyanı insan haqları və ictimai məsələlər daimi komissiyasının sədri vəzifəsində səlahiyyətlinə xitam verilməsi məsələsinə baxıb. Azvision xəber verir ki, erməni deputatlar təşəbbüsü yekdilliklə dəstəkləyib. 78 deputat Zöhrabyanın lehini, 4-ü əleyhinə səs verib, 2 bülleten etibarsız elan edilib.

Qeyd edək ki, "Parlaq Ermənistən" və "Çiçəkənən Ermənistən" partiyaları, Naira Zöhrabyan özü parlamentin fəvqələde iclasını boykot edib. Həkim fraksiya hesab edir ki, Zöhrabyan "Facebook" hesabında Konstitusiyada təsbit edilmiş və ən yüksək dəyer olan insan ləyaqətini alçaldan, təhqir edən ifadələrə yol verib. Belə ki, Zöhrabyan öz paylaşımlarından birində "Paşinyanı hakimiyyətə getirən zibile" nifret etdiyini yazıb.

Bundan sonra "Mənim addımım" fraksiyasından olan deputatlar Ermənistən vətəndaşlarına qarşı ksenofob xarakterli ifadələrinə görə Zöhrabyanın insan haqları üzrə parlament komissiyasının sədri vəzifəsindən azad edilməsi barədə təşəbbüs irəli sürüblər. Zöhrabyan özü isə göstərişin birbaşa baş nazir Nikol Paşinyandan gəldiyini yazıb.

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

30 dekabr

Əsrin oyunçusu: Kim nə qədər səs topladı?

Globe Soccer Awards-dan "21-ci əsrin ən yaxşı oyunçusu" nominasiyasında azarkeşlərin səsverməsinin nəticələri məlum olub. Qol.az ESPN-ə istinadən xəbər verir ki, mükafatı qazanan "Juventus"un hücumçusu Kriştiano Ronaldo səslərin 38 faizini toplayıb. "Barselona"nın hücumçusu Lionel Messi respondentlərin 24 faizi səs verib. "Liverpul"un hücumçusu Məhəmmədd Salah isə 23 faiz səslə 3-cü olub.

Qeyd edək ki, Globe Soccer Awards yalnız azarkeşlərin səsi əsasında deyil, eyni zamanda futbol məşqçiləri və menecerlərindən ibarət münsiflərin rəyi nəzəre alınmaqla verilir.

Ürək xəstəliyinin gözlənilməz əlaməti açıqlandı

Blood Pressure UK" təşkilatının mütəxəssisləri ürek-damar xəstəliklərinin gözənləməz əlamətini açıqlayıblar. Bu bərədə "Daily Express" xəbər verir. Onların fikrincə, ayaq biləyinin şısməsi yüksək qan təzyiqi riskini göstərə bilər.

Mütəxəssislər yüksək qan təzyiqinin insanın qan damarları və orqanlarında əlavə stresse səbəb olduğunu, bunun ürək əzələsinin hipertrofiyasına və qan dövranının azalmasına səbəb ola bilecəyini izah ediblər. Alımlar vurğulayıblar ki, məhz bu səbəbdən maye ayaq biləyinə yiğilir və şısməyə səbəb olur.

Avtomobildən oğurluq edən şəxs yaxalandı

Binəqədidiə avtomobildən oğurluq edən şəxs yaxalanıb. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a verilən məlumatə görə, dekabrın 28-ne keçən gecə rayon ərazisində "Khazar" markalı avtomobildən pul, sənədlər və bank kartı oğurlaşmış şübhəli bilinən İmisi rayon sakini, əvvəller məhkum olmuşdur. Q.Kerimovun Binəqədi Rayon Polis İdarəsinin 5-ci polis bölməsi və Əlahiddə Çevik Polis Alayı əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində saxlanılıb. Faktla bağlı rayon polis idarəsində araşdırımlar aparılır.

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

"Atletiko" Kostanı qovdu!

Atletiko" klubu, futbolçusu Diego Kosta ilə yolları ayırib. Madrid klubunun rəsmi saytında yer alan məlumatda deyilir ki, ispan hücumçunun istəyi ilə Madrid təmsilcisi onunla müqaviləyə vaxtından əvvəl xitam verib. Razılığa əsasən, Kosta "Atletiko"nun La Liga və ya Çempionlar Liqasındaki rəqibləri ilə razılığa gələsə, kluba 15 milyon avro ödəyəcək.

Qeyd edək ki, Kosta 2017/2018 mövsümündən evvel "Celsi"dən "Atletiko"ya qayıtmışdı. O, bu mövsüm La Lıqada 7 matçda 2 qol vurmüşü. 32 yaşlı oyunçunun Madrid təmsilcisi ilə müqaviləsi 2021-ci ilin iyundan başa çatırı.

Məşhur modelyer Pyer Karden 98 yaşında öldü

Məşhur fransız modelyer Pyer Karden 98 yaşında vəfat edib. France Press agentliyi bu barədə mərhumun ailəsinə istinadla məlumat yayıb. Modelyerin Paris ətrafindakı Amerika hospitalında vəfat etdiyi bildirilir.

Pyer Karden (Petro Kardini) 1922-ci ildə İtaliyada anadan olub. 1940-ci il sonra onun valideynləri Fransaya köçüb. Karden 14 yaşındakı ilərindən Kristian Diorun atelyesində işləyib və bir neçə il sonra Parisdə öz modalar evini və mebel butikini yaradıb. İlk kolleksiyasını 1953-cü ildə təqdim üçün kostyumun dizaynını hazırlayıb.

Bir sıra geyim brendlərinə, atriyat və kosmetika məhsulları, siqaretlərə öz adını verən Pyer Kardenin kolleksiyaları dünyadan en böyük muzeylərində nümayiş olunub. Karden Fransada en böyük daşınmaz əmlak sahiblərindən biri

Bu il ölkəyə 48 minə yaxın avtomobil idxal olunub

Cari ilin yanvar-noyabr aylarında Azərbaycana 576 milyon 175 min ABŞ dolları dəyərində 47 min 841 avtomobil idxal olunub.

Dövlət Gömrük Komitəsindən xəzərxeber.az-a verilən məlumatə görə, ölkəyə getirilən avtomobilərin 223-ü sürücü daxil olmaqla 10 nəfər və ya daha çox adam daşımış

ürün nəzərdə tutulmuş motorlu nəqliyyat vasitəsi, 44 min 278-i əsasən adamların daşınması üçün nəzərdə tutulmuş minik avtomobili və digər motorlu nəqliyyat vasitəsi, 3203-ü yük daşımış üçün motorlu nəqliyyat vasitəsi, 137-si isə xüsusi təyinatlı motorlu nəqliyyat vasitəsidir.

Türkiyəli professor: Bu ölkələrdə hazırlanın peyvəndlər etibarlıdır

Türkiyəli professor Murat Akovalı koronavirusun mutasiyaya uğraması səbəbindən daha çox insanın peyvənd olunmasının vacibliyini bildirib. Hacettepe Universiteti Tibb Faküləti, İnfeksiyon Xəstiliklər və Klinik Mikrobiologiya şöbəsinin üzvü Murat

Akova Çinə və Almaniyada hazırlanın peyvəndlərin etibarlı olduğunu söyləyib: "Hər peyvəndin terfkibində fərqli maddələr var. Ona görə, bəzən allergik reaksiyalar yarada bilər. Ümumi götürüldükdə isə peyvəndlər etibarlıdır".

Mütəxəssis peyvəndləmə prosesi zamanı qaydalara riayət etməyin vacibliyini də vurgulayıb.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılın, sahifələrin "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur.
Qəzetdə AzərTAc, SIA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur

Tiraj: 4600